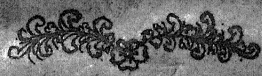
अथ नामदेवकृत तीर्थावळीचे अभंग प्रारंभः

हा ग्रंथ

लोकहिता करितां

सुज्ञमंडळीच्या साह्यानें शोधून

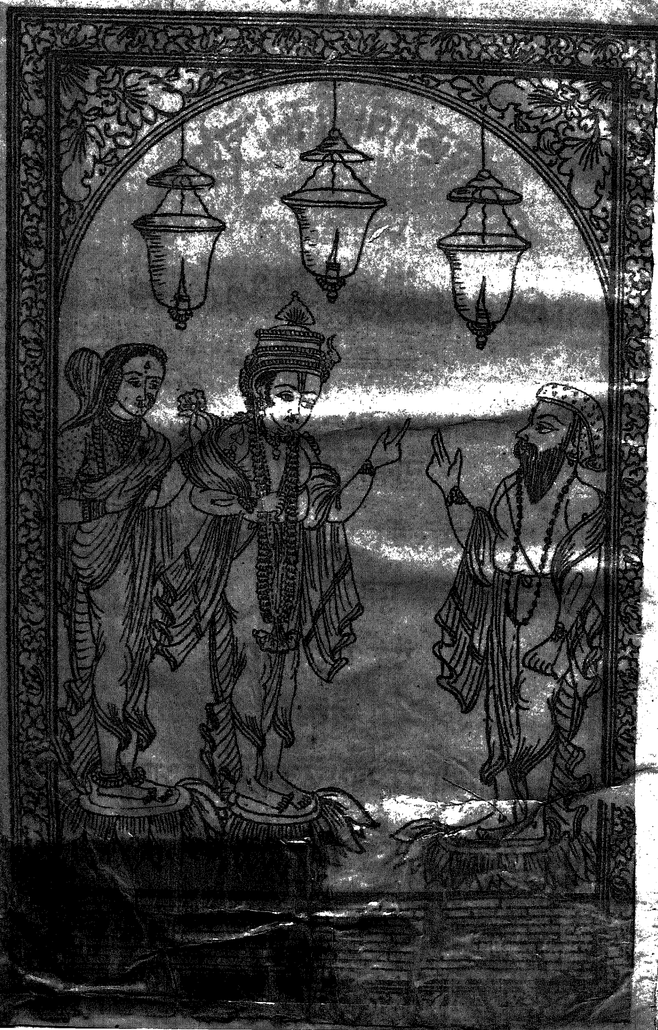
मुक्काम पुणें.

पेठ भेहुणपुरा

येथें.

रावजी श्रीधर गोंधळेकर यांणीं आपुले

[illegible]

श्री

तीर्थावळीचे अभंग

प्रारंभः

नामयाचे भेटी ज्ञानदेव आले ॥ लोटांगण घातलें नामदेवें ॥ १ ॥
देउनी आलिंगन प्रीतीच्या पडीभारें ॥ पूजिलें आदरें यथाविधी २
धन्य तो अवसरु संतसमागमु ॥ करील तसें संभ्रमु आवडीचा ॥ ३ ॥
नामदेव म्हणे सफळ माझें जीणें ॥ स्वामीच्या दर्शनें धन्य जालों ४
पूर्वपुण्य माझें फळासि हें आलें ॥ प्रत्यक्ष भेटले पांडुरंग ॥ ५ ॥
संसारीं आसक्त मायामोहें रत ॥ तापत्रय संतप्त जाले जीव ६
ऐसीया पतीतांचा करावा उध्दार ॥ यालागीं अवतार तुमचा जगीं
॥ ७ ॥ तरी मी एक दीन मूढमती हीन ॥ चरणींचा रजःकण संतांचि
या ॥ ८ ॥ म्हणोनी पंढरिनाथ पाळीलसे मातें ॥ प्रेमजीवन भातें
देवोनीया ॥ ९ ॥ आजि हें स्वामींनी पाहीलें कृपादृष्टी ॥ केली
सुखवृष्टी अनीवार ॥ १० ॥ नामा म्हणे तुमच्या चरणांचा आधा
र ॥ मार्किलें पैल पार भवनदीच्या ॥ ११ ॥ ॥ छ ॥ ॥ छ ॥

अभंग २.

ज्ञानदेव म्हणे तूं भक्तशीरोमणी ॥ जोडिले जन्मोनी केशवचरण
॥ १ ॥ प्रेमसुखगोडी तूजची फावली ॥ वासना मावळली सकळ
तूझी ॥ २ ॥ धन्य तुझें जन्म धन्य तुझें कूळ ॥ धन्य तूज राऊळ
ली असे ॥ ३ ॥ भक्ती प्रेम धन्य साधीलें तुवां सार ॥ केला पैसं
[illegible]घडी ॥ ४ ॥ क्षणयेक येकांतीं बैसोनी सहज ॥ अंतरींचें
[illegible]बोलों कांहीं ॥ ५ ॥ जीवन्मुक्त ज्ञानी जरी जाले पावन ॥ प
[illegible]तीर्थभजन न सांडिती ॥ ६ ॥ भक्तशीरोमणी धन्य तूं संसा
[illegible]क अवधारी वचन माझें ॥ ७ ॥ भूतळींनी तीर्थें पाहावा-
भा[illegible]नीं ॥ ऐसें आर्तमनीं असे मज ॥ ८ ॥ तुझीये संगतीनें नि
[illegible]कैसे व्हावें ॥ सार्थक करावें संसाराचें ॥ ९ ॥ ऐसी ही उत्कट-
भा

हूनमाझेमनीं ॥ म्हणोनियेंजातोभेटीतुजसींआजी ॥ १० ॥ ज्ञानदेव
म्हणेपुरवीमनोरथ ॥ करावेंमुहूर्तंप्रयाणासी ॥ ११ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग ३.

ऐसेंऐकोनीयांबोलणेंनामावीच्यारीमानसी ॥ म्हणेकायय्यावेंज्ञा
नीमतीवचन ॥ १ ॥ मगविठोबाचेपायआठवीलेमनीं ॥ बोलेअ
मृतवचनीतयाप्रती ॥ २ ॥ सर्वसुखमजआहेपांडुरंगी ॥ त्याजा
वेंकवणालागींकवण्याठाया ॥ ३ ॥ आहिक्यपरत्रमजचाडना
हींसर्वथा ॥ नलगतीपुरुषार्थमुक्तीच्यारी ॥ ४ ॥ रंकहोउनीयांपंढ
रीच्याहाटा ॥ राखेनदारवंटामहाद्वारीं ॥ ५ ॥ यासरखाकारणेंश
रीरकवतींफोडीलें ॥ दुर्जयतोडीलेंमायाजाळ ॥ ६ ॥ त्रिभुव-
नीचेंवैभवसांडोनियांदूरी ॥ जालोंसेवीकरीपंढरीचा ॥ ७ ॥ क
ल्पतरूचीछायाकामधेनूचेंदूभतें ॥ संपूर्णआइतें सर्वकाम ॥ ८ ॥
वीठोबाचेपाइंकायमजउणें ॥ परीवासनाचीमनेंगिळिलीमाझी
॥ ९ ॥ पाळीलापोशीलाजन्मोनीजयाचा ॥ वीकीलाकायावा-
चामनेंत्यासी ॥ नामाम्हणेस्वामीवीठोबासीपुसा ॥ आज्ञादेइ
लतरिसाधरीनत्याची ॥ ११ ॥

अभंग ४.

ज्ञानदेवम्हणेभलाभक्तराज ॥ कळलेंगौप्यगुजसर्वतुझें ॥ १ ॥
धीरआणीचतुरसर्वस्वेंउदार ॥ साजेतुजअधीकारप्रेमभक्ती
॥ २ ॥ धन्यतूंसंसारीभक्तीभावशीळ ॥ साधीलेंतु वांकेवळ
भक्तत्व ॥ ३ ॥ देऊनीआलिंगननामाधरीयेलाकंठी ॥ पं
ढरीरींचरणरज ॥ ४ ॥ राऊळासीतरीचलाजाऊवेगें ॥ आ
ज्ञामागोंदोघेतीर्थयात्रे ॥ ५ ॥ सत्वरउठोनीआलेत्यासीज
वळी ॥ मस्तकठेवीलाचरणावरी ॥ ६ ॥ जीवींचानिजभावो
सांगेज्ञानदेवो ॥ ऐकोनीपंढरीरावोहांसिन्नले ॥ ७ ॥ म्हणेतू
ज्ञानशीळचिद्रूपकेवळ ॥ आत्मनिर्मळस्फटिकजैसा ॥ ८ ॥
सहजतीर्थरूपतूंचीनीरंतर ॥ असतांहावीच्यारकायकीजे

येरखणेस्वामीबोलिलेतीवरवें ॥ परिसार्थककरावेंयादेहानें ॥ १० ॥ प्रसंगोनाम्याचेंसंगतीसकरघ्यावें ॥ ह्मणोनी ज्ञानदेवेंधरिलेंक रा ॥ ११ ॥ ॥ ७ ॥ अभंग ५.

मगह्मणेनीपंढरीनाथपाहेनाम्याकडे ॥ ह्मणेनच ढकेच दंसा ग्मद्ये ॥ १ ॥ प्रत्यक्षपरब्रह्ममूर्तीज्ञानेश्वर ॥ करीतसेआदर संगतीचा ॥ २ ॥ ऐसेंभाग्यजेणेंसर्वस्वेंसाधावें ॥ तरीचजन्मावें विष्णुदासा ॥ ३ ॥ जावेंस्वस्तीक्षेमभावेंबोधवत ॥ करावेंस्वहीत कळेलतेसें ॥ ४ ॥ सर्वभावें आमुचाविसरूनपडावा ॥ लोभअ सोंद्यावामजवरी ॥ ५ ॥ परीयेसीज्ञानराजा बोलेजगज्जीवन तूंतवसर्वज्ञस्वरूपमूर्ती ॥ ६ ॥ परीएकमागणेंआहे तुजप्रती ॥ आठवणाचित्तीअसोंद्यावी ॥ ७ ॥ हेंकृपेचेंपोसणेंमाझेंआवडु तें ॥ ह्मणजीलापरतेंकरीकदा ॥ ८ ॥ परीतुवांसांकडेंघातलें सर्वथा ॥ दाटलेअवस्थाह्रदयमाझें ॥ ९ ॥ आरुषसावडेंनामें माझेंविडें ॥ मागीमागेंपुढेंसांभाळावें ॥ १० ॥ नानभूकतुवांजा णावीजीवींची ॥ मजचिंताद्याचीवाटेथोर ॥ ११ ॥ मगनामयाचा हातधरोनीश्रीपती ॥ देतअसेहातीज्ञानदेवा ॥ १२ ॥ यानींवनीं जनींवीसंबसीह्मणी ॥ धाडितोंदेखोनीआतेंतुझें ॥ १३ ॥ चर णींठेवोनीमाथानीघतेझालेदोघे ॥ आलेचंद्रभागेकेलीस्ना नें ॥ १४ ॥ पुंडलीकाचेचरणवंदूनियांनामा ॥ उतरलेभीमापै लतीर ॥ १५ ॥ अभंग ६.

नीघयात्रेप्रतीबोळवीलानामा ॥ आलेनीजधामादेवराव ॥ १ ॥ चरणमस्तकींआक्षयारुक्मादेवीआली ॥ श्रीमुखन्याहाळीभरोनी ह्रष्टी ॥ २ ॥ तंवतेनीडारलेनयनस्वेदभीजलेंवदन ॥ ह्रदयआ लेंपूर्णकरुणारसें ॥ ३ ॥ बापकृपेचासागरुसखयाचासुरवतरु ॥ आतेंहोभापरुदीनालागीं ४ चरणीठेउनीमाथापुसेजगन्माता ॥ आजीकांअवस्थाविपरीतदेखो ॥ ५ ॥ ह्मणेवारंतलझांभारीन गम्याचावियोगें ॥ दाटलेंउद्वेगेंचित्तमाझें ॥ ६ ॥ कवणाकारणें

स्थीरनराहेहेंमन ॥ केव्हांडोळांदेखेनप्राणमाझा ॥ ७ ॥ इष्टमित्र बंधूमायबापसखा ॥ हेनामेंमजदेखाठेविलींतेणें ॥ ८ ॥ तोकैसामजवीणराखेलआपुलाप्राण ॥ हेंचीत्तादारुणवाटेमज ॥ ९ ॥ तंवतीमहामायाम्हणेजीयादवराया ॥ म्हणी तुमच्यानाम्या दृष्टीलागेंशोकमोहेंदुःखक्षणामाजीजळे ॥ तेंजीवनत्याजवळीनामतुमचें ॥ ११ ॥

अभंग ७.

माझेभक्तमजअनुसरलेचित्तें ॥ त्याहोतीपंरीयंतेमजआणीकनाहीं ॥ १ ॥ व्यक्तीसयेणेंमजतयाचीयेआवडी ॥ युगायुगींमोटीहेचीमिरवी ॥ २ ॥ त्याचेनीकृतार्थआसेमीपूर्णकाम ॥ तेमाझेपरमप्राणसर्वें ॥ ३ ॥ तेमाझेआश्रममीत्यांचाविश्राम ॥ जींहींरूपनामकेलींमज ॥ ४ ॥ मीत्याचासोयरातेमाझेसांगाती ॥ करींत्यासीयेकांतीसुखगोष्टी ॥ ५ ॥ जींहींतनुमनप्राणलावीलामजकडे ॥ मीतयांआवडेजीवाहोनी ॥ ६ ॥ तेमाझेभाग्याचेअधिकारीवीभागी ॥ वैकुंठत्यालागींवसतेंकेलें ॥ ७ ॥ त्याचेंगुजगोप्यमीचीयेकजाणें ॥ माझीप्रेमखुणकळलीतया ॥ ८ ॥ मनाचीसाउलीकरोनीयामातें ॥ भोगितीआतांतेसर्वसुख ॥ ९ ॥ आपुलीयाचीकीर्तीवीराजेगभक्ती ॥ परीकीर्णेनहोतीआनजेची ॥ १० ॥ तैसेमाझेदासमजमाजीउदास ॥ असतीसमरसदुजेनवीन ॥ ११ ॥ मीतोभक्तरूपभक्तमाझेंस्वरूप ॥ प्रभाआणीदीपजपापरी ॥ १२ ॥ हेरूपअनुभवीजाणतीतेज्ञानी ॥ ज्यानाहींआयणीकस्तयाची ॥ १३ ॥ त्याचीयेचरणींचेरजरेमाझेनासे ॥ जेंसांडीलेरजतमेंसत्वशीळ ॥ १४ ॥ त्याचेभेटीलागींहृदयमाझेंकळवळे ॥ कैंदेखेनडोळांभिवतीमाझे ॥ १५ ॥

अभंग ८.

तंवतेंआवडतेंभक्तअंतरंगआपुलें ॥ देवेंबोलावीलेंयेकांतासी ॥ १ ॥
[illegible]

त्यादेखतां त्यांची दृष्टी माझें मननीचें ॥ वाटेल्या घालावें हृदयामाजी ॥ ३ ॥ त्यान्चे निळोमें मन माझें मोहीलें ॥ अखंड राहीलें त्यान्चे पाचीं ॥ ४ मज परतें दुजें नेणें तो नामा ॥ नित्य माझा प्रेमा पडिये त्यासी ॥ ५ ॥ मी भक्त काजें कैवारी म्हणवितां वाटे लाज ॥ परी त्यानां हीं काज केलें त्यान्नें ॥ ६ ॥ धर्म अर्थ काम त्यानां हीं दीधले ॥ जन्मोनी बांधले सेवारुणी ॥ ७ ॥ तेणें आपुलें नीज पुरुषार्थें जिंकीला संसार ॥ केला मत्सर देशधडी ॥ ८ ॥ लोभ दंभ दूर माया मोह वैरी ॥ घातलें तोडरी काम क्रोध ॥ ९ ॥ तो न मनीं आणी का देवा न करी त्यान्ची सेवा ॥ मज पुरता वीसावा नाहीं त्यासी ॥ १० ॥ ते मार्गी वीणले असतील कोमाइ से ॥ सुख दुःख आपुलें सांगेल कवणा ॥ ११ ॥ त्यान्ची या जीवींचें मी जाणें सर्व ॥ हा माझा अनुभव आहे त्यासी ॥ १२ ॥ ते माझे आवडते दास अंतरंग ॥ त्यजीला सर्व संग मजन्ची लागीं ॥ १३ ॥ देखोनी ते आवडी अभिनव वाटलें ॥ सर्पे मं दाटले सकळ भक्त ॥ १४ ॥ परी सा भागवत आनंदें नाचत ॥ लोटांगणी येत गरुडापरी ॥ १५ ॥ ७ ॥

अभंग ९.

ऐसें सुखरूप दोघें चालताती मार्गी ॥ परी चित्त पांडुरंगीं नामयान्चें ॥ १ ॥ क्षणक्षणा वास परतोनी पाहे ॥ वीयोग न साहे पंढरीचा म्हणे ॥ कां गा केशीराजा बोळवीलें मातें ॥ न येसी न्च सांगा तैसा भाळीत ॥ ३ चिंतातुर थोर पडीलों ये परजनीं ॥ नदीसे माझें कोणी जीवलग ॥ ४ ॥ फूटोनी हृदय होती दोनी भाग ॥ बहुत उद्वेग वाटताती ॥ ५ ॥ तूं माजी जननी तूं माझा जनीता ॥ तूं बंधू चुलता पंढरी राया ॥ ६ ॥ तूं इष्ट मित्र तूंची गणगोत ॥ तूंची कूळदैवत आवडते ॥ ७ ॥ तूं माझें हृम तूंची माझें तीर्थ ॥ तूंचा धर्म अर्थ काम देवा ॥ ८ ॥ तूं ज्ञान वस्तु तूंची माझा गुरु ॥ तूंची माझा सारुख भावाची ॥ ९ ॥ वकीलदरी केहें माझें बोलणें ॥ तूं जवा वांचूनी जाणें कवणा दूजा ॥ १० ॥ नामा म्हणे आपुले अनाथा सांभाळी ॥ येऊनी हृदय कमळीं राहे त्या ॥ ११ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ १० ॥

अभंग १०.

ज्ञानदेवम्हणेपरियेसाविष्णुदासा॥ तूंसुसंतोषापात्रहोसी॥
१॥ प्रेमाचाजीव्हाळातूझ्यातृदयींआला॥ तूंकाबेळोवेळा
खंतीकरिसी॥ २॥ वीचारीसावधहोऊनीभक्तराजा॥ सुखानं
दतुझातुजपाशींजवळी॥ ३॥ मीनेणेंज्ञानगतीनेणोयोगयुक्ती
॥ नदेखेंवीश्रांतीयेकेवीण॥ ४॥ सर्वभावेंभजतेंचीरूपआवडे
जेंपुंडलीकापुढेंउभेंअसे॥ ५॥ तोमाझाविठ्ठलुदावीदृष्टीभरी
आसमीनकरींआणीकाची॥ ६॥ व्यापकुविठ्ठलुआहेसर्वदे
शीं॥ जरीसांडोनीथांमाह्यासीभेदुस्तमू॥ ७॥ तोनाहींऐसाठा
वउरलाअसेकवण॥ सर्वत्रसंपूर्णगगनजैसें ८,कायावाचाम-
नेंभजतोचीव्हावा॥ गीतीगातांजीवासुखवाटे॥ ९॥ ऐकावा
श्रवणीपाहावातोचीनयनी॥१॥नवजावाजवळोनीदूरकोठें॥
जेंअक्षरअव्यक्तदेशकाळरतही॥ ज्ञानीउपासीतसोहंभावें
॥ ११॥ सर्वइंद्रियांसहीतआवरूनीचित्त॥ भोगीतीअद्वैतनि-
त्यसुख॥ १२॥ सर्वसुखमजआहेत्याच्यापाईं॥ आणिकाच्या
ठाईंनपडेकदां॥ १३॥ तेथेंमाझेंमनरंगलेंसेभावें॥ सुखयेणें
जीवेंदेखिलेंडोळां॥१४॥सर्वांगतसंपूर्णसर्वकाळआसणें॥हो
णेंआणीजाणेंनाहींजया॥ १५॥ तेतुज माझारीतूंतयामा
झारीं॥ अनुभवींनिर्धारींठेउनीमनां॥ १६॥नमनीं नमनीलं टिकी
हेकाहाणी॥ जळधरावांचोनीचातकजेसा॥ १७॥ तैसेंमाझेंम
नझुरेरात्रंदिवस॥ पंढरीनीवासजीवनमाझें॥ १८॥ ऐसेंऐ
कीबोलणेंम्हणेज्ञानदेवो॥ धन्यतूझाभावोयेकवीध॥ १९॥
तोम्हणेमाझासुखाचाविसावा॥ आवडेथाजीपंढरीस॥
२०॥ ॥ ५॥ अभंग ११.

भक्तभगवंतबहुसालऐकीलें॥ बहुहोऊनीगेलेहोतीपुढें
परीनामयाचेंबोलणेंनव्हेहेंकबोल॥ हारसअद्भुतनीरोपणें
हेंसुखविश्रांतीनाहींहोकल्पांती॥ वीचारादेसं तो दूरा

होतुशास्त्रवक्तेविरक्तीचेमायें ॥ होतुंबहुश्रुतबुद्धीवंत ॥ ४॥
होतुंकर्मनीष्ठवीधीचेउद्भट ॥ होतुसर्वश्रेष्ठपूज्यलोकां ॥ ५॥ हो
तुकळावंतकवित्वकुशळ ॥ होतुकावाचाळचतुरतेचे ॥ ६॥ हो
तुकां॥ ठक होतुकासाधक ॥ होतुकावाचकग्रंथाकार ॥ ७ ॥ होतु
आत्मज्ञानी होतुनीजध्यानी ॥ होतुवज्रासनीबैसकेचे ॥ ८ ॥ हो
तुयोगयुक्त होतुजीवन्मुक्त ॥ होतुकावीरक्तसर्वसंगी ॥ ९ ॥ ऐ
से होतुकासमाधीसंपन्नसर्वज्ञ ॥ परीमीनमनींतुजवीणविष्णु
दासा ॥ १०॥ हेरकणजाणतायेकपंढरीरावो ॥ रुक्मादेवीनाहो
श्रीवीठ्ठल ॥ ११ ॥

अभंग १२.

ऐसेनित्यानंदभरीतकृपीतातीमार्गे ॥ हृदयींतोअनुरागआव-
डीचा ॥ १ ॥ प्रेमेंवोसंडीतकरितीस्वहीतगोष्टी ॥ दावीतीकसो
टीअनुभवाची ॥ २ ॥ व्यापतेंस्फुरववृष्टीहोतसेअनीवार ॥ ब्र-
ह्मरसपुरवोसंडत ॥ ३ ॥ ज्ञानदेवम्हणेपरीऐसीनामया ॥ अ
द्वैतआत्मयाप्रेममूर्ती ॥ ४ ॥ भक्तिभावव्यक्तवाजोडीलेअवीना
श ॥ सांगपांसेविलासमार्गेत्याचा ॥ ५ ॥ कैसातोसाधावासांगे
भजनवीधी ॥ कैसीमनबुद्धीसत्वशीळ ॥ ६ ॥ कैसानिर्वीकारध्या
नाचाप्रकार ॥ हासर्वीचाआरसांगेमज ॥ ७ ॥ कैसेतेंश्रवणकैसें
तेंमनन ॥ कैसेंतेंनीजध्यासनदृढहोय ॥ ८ ॥ कवणतेभक्तीक
वणतेयुक्ती ॥ कवणातेविश्रांतीदावीमज ॥ ९ ॥ बहुउत्कंठीतया
स्फुरवाकारणें ॥ तेंभजपारणेंकरवींआजी ॥ १० ॥ सांगीहाअनुभ
वोसाधनउपायो ॥ वीनवीज्ञानदेवोनामयासी ॥ ११ ॥ ७ ॥

अभंग १३.

परिसोनीतेगोष्टीघालीचरणांमीठी ॥ दाटलेंसेकंठींसद्गदीत
॥ १ ॥ कृपेचेपोसणेंमीपंढरीरायाचें ॥ येवढेंभाग्यकैचेंजाणी
वेचेंमज ॥ २ ॥ नव्हेबहुश्रुतनव्हेज्ञानशीळ ॥ दासमीदुर्बळवै
ष्णवाचा ॥ ३ ॥ नेणेतेंनेणेतेंकांहींचमीनेणतें ॥ म्हणोनीदेवेंतु
मतेंनीरवीलें ॥ ४ ॥ येतांजातांहातदिधलातुमचाकरीं ॥ घातले

अभारीमायबापें ॥ ६ ॥ आतां याचेनी रूपावसे यइलवाचे
सरीसें ॥ केलें कांहीं तेसेंनीवेदीन, मानुसदेखणें करीजें अंगनतेजें,
तैसें ज्ञान माझें स्वामीपती ॥ ७ ॥ कल्पतरू सान्वक कृपणाचेद्वारीं,
कांहें व्यमाकीं थोरीकामधेनु ॥ ८ ॥ तैसी तुम्ही यांच्या मज दीन
मती ॥ न कळे कांळगती समर्थाची ॥ ९ ॥ मातेनी यास्ते हें बाळक
बोबडें ॥ खेळवीलाडें कोडें नेणों लाजो ॥ १० ॥ नामाम्हणे ऐसें बु
द्धीमाझें कौतुक ॥ करुनी सकरखें सखवाडवीतां ॥ ११ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग १४.

ज्ञानदेव म्हणे शंका न धरीजे मनीं ॥ दृष्टी दुजेपणीं न देवावी ॥
१ ॥ सुखें सुख घ्यावें अनुभवें नी अनुभवावें ॥ आहे तें आघवें
ब्रह्मरूप ॥ २ ॥ त्या सुखाचा अनुभव करी स्वरूपा ॥ सुखव
स्त्व्यादीपा नामदेवा ॥ ३ ॥ सुखाचीये ताटीं सुखाची वोगरी ॥
तुसी होईल थोरी सुधातुरा ॥ ४ ॥ पंढरीरायाचा तूं प्रेमभांडारी,
आशा पूर्ण करी मज याचकाची ॥ ५ ॥ विश्रांती सोपान तूंची
विष्णुदासा ॥ हा भजनरवसा आहे तुझा ॥ ६ ॥ म्हणोनी हा सं
गुधारिलों थोर आशा ॥ झणीं होसी उदासा भक्तराया ॥ ७ ॥ सिं
धु हानीं बोल सुरस तुझे बोल ॥ आनंदाचीं बोल नीत नवी ॥ ८
तें मज सादर ऐकवीं सखर ॥ श्रवण सुधातुर जालें माझें ॥ जाणी
वनेणीव नरी न शोभे सर्व ॥ जरी होय आयु भोवतेरायाचा ॥ १०
॥ ज्ञानदेव म्हणे तूं भक्त अंतरंग ॥ न लगे तुज पांग बहु ज्ञानें
॥ ११ ॥

अभंग १५.

ऐसीं ऐकोनी उत्तरें प्रेमा आला पोटीं ॥ म्हणे बोलावीं ते गोष्टी अ
नुभवाची ॥ १ ॥ येर कर्मधर्म सर्वहा गल्हाळ ॥ प्रभूची केवळ जा
णीवेचा ॥ २ ॥ ऐसा संतभेटी निरखा भाग्ययोगें ॥ जो आयिलावे
॥ व्यस प्रेमकुंडें ॥ ३ ॥ भजनातयाला विचारें मज गोड ॥ येर तें क
बाडयेणें वीण ॥ ४ ॥ नमनतें नमू तानदेखे गुणदोष ॥ अंतरीं
प्रकाश आनंदाचा ॥ ५ ॥ येरतेदांभीक जाणावी मायावी ॥ वि

भ्यासमीजीवीनधरींत्याच्या ॥ ६॥ ध्यानतयानाव निर्विकारनीके,
जैविरवीमाझ्यादेरवेवीठेवासी ॥७॥ अखंडत्वदयीतेचीआठ
वण ॥ साजीरेसमचरणाचीदेवरी ॥ ८ ॥ नादींलुब्धजैसेंआसक्त
हरण ॥ जायवीसरोनदेहभाव ॥ ९ ॥ यापरीतल्लीनइंद्रारवेमन,
यानावेश्रवणआवडीचें ॥ १० ॥ वेवसाईचित्तठेऊनीरूपण ॥
आमानेंचीननसर्वकाळ ॥ ११ ॥ यापरीअखंडस्वहीनवीच्यार
ण ॥ करीजेतेमननसत्वशीळ ॥ १२ ॥ परपुरुषीजैसीआसक्तव्य
भिच्यारीणी ॥ नलगेतीन्यामनींकामधाम ॥ १३ ॥ कीटकीभृङ्ग म री
ईचेजैसेंअनुसंधान ॥ नीकेनिजध्यासनयेकवीध ॥ १४ ॥ सर्वभा
वेंयेकविठ्ठलचीध्याये ॥ सर्वभूतीपाहेरूपत्याचें ॥ सर्वहोतीनी
राकारजतमावेगळा ॥ भोगीप्रेमकळातेचीभक्ती ॥ सत्वाचास्त
मूहुअसंगयेकरू ॥ वैराग्यउग्ररूपयेकनिष्ठ ॥ १७ ॥ प्रारब्धाचाभो
गीनेपेदेहस्मृती ॥ अखंडतेवृत्तीनिर्विकार ॥ १८ ॥ निर्वासना
मनेंनीजलाभेंसंपूर्ण ॥ नेणेस्वरूपज्ञानकल्पाचें ॥ २० ॥ अनुरा सं
गेंगेविठूगाईजेएकांती ॥ यापरतीविश्रांतीआणीकनाहीं ॥ २१
नरीकायावाचामनेंहामाझाअनुभव,सांगितलासर्वआवडीचा ॥ २२
नामाह्मणेहेंहींबोलवीलेंतणें ॥ उदारसर्वज्ञपांडूरंगें ॥ २३ ॥ ही

अभंग १६.

पश्चिमेप्रभासआदीकरोनीद्वारका ॥ पाहिल्यासकळीकामोक्ष
पुऱ्या ॥ १ ॥ पंचीपावोनतीर्थेंकरोनीसकळीकें ॥ ब्रह्माकळीपा
तेकैवामनेंनी ॥ २ ॥ परीपंढरीचेंप्रेमनामथाचेजीवीं ॥ माउली
आठवीपांडुरंगा ॥ ३ ॥ जीवन्मुक्तदोन्हीभक्तआणीज्ञानी ॥ प
रतोनीतेथोनीयेतांचीमार्गीं ॥ तृषाक्रांतवनीं होतसेपीडणी,
पडीलाचिंतावनीजीवनालागीं ॥ ४ ॥ तंव दृष्टीयेककूपदेखीला
अवचीता ॥ उदकतेथेंपाहतांनलगेअंतु ॥ ५ कवणेपरीयेथेंक
रूंरीघवणी ॥ प्राणसंतपणीवांचवावे ॥ ६ ॥ मगत्यानाम्याप्र
तीबोलेज्ञानदेवमजयेकउपावसाध्यअसे ॥ ७ ॥ लघमीनें

लाघव करूनी ते अवसरी ॥ उतरुनी भीतरी घेतलें जीवन ॥ ९ ॥ घेउनी उदक नीघाला बाहेरी ॥ मग ह्मणे अवधारी नामदेवा ॥ १० आणोनी जीवन देईन तुझ्या हातीं ॥ नदीसे असुगती आपी करूं कांहीं ॥ ११ ॥ पडील्या संकटीं वीच्यारावें मनीं ॥ सांडावी आपणी अभिमानाची ॥ १२ ॥ आता तो वि ठुलु सर्व नीरंतरी ॥ नीरोप देऊं उकरी उशीर जाला ॥ १३ ॥ आला तो विठुलु असतां सर्व देहीं, माझी काय नाहीं चिंता त्यासी ॥ १४ ॥ नामा म्हणे धीर करावा नाव क ॥ दावीन कवतूक स्वामी जवळी ॥ १५ ॥ ॥ ६ ॥

अभंग १७.

मग लाउनी यां नेत्र नीर्धारु पैं लक्ष केला, हृदयीं आठवीला केशीराज १ इष्टमित्र बंधू सोयरा जननी जनकू ॥ नेणे मी आपिकू तुजवांचो नी ॥ २ ॥ येई पंढरीराया मज लागीं धांवतु ॥ ह्मणी पाहसी अंतु हू पाकुवा ॥ ३ ॥ तुझीये मूर्तीची बहु रवंती वाटली ॥ आस केंवढा ट लीं नेत्र कमळीं ॥ ४ ॥ धरोनी धीर जीवा फेकारीतो धावा ॥ येमा झ्याकेशवा मायबापा ॥ ५ ॥ काया वाचा मनें नटलों चरणासी ॥ तो मी सारथा आणी कासी जाऊं कवणा ॥ ६ ॥ जन्मोनी पोषण तु झाची ह्मणती ॥ मज मोकळीतां अंतीं लाज कवणा ॥ ७ ॥ अना थांकेवारी नामाची आयणी ॥ वर्णीजे पुराणी कीर्ती तुझी ॥ ८ ॥ ते कायलटीकें करीसील आजी, आजुनी तुज माझी करुणा नये ॥ ९ ॥ गजेंद्रा कारणें जावे गीं धांवणें ॥ केलें तुवां कवणें कळवळोनी ॥ १० ॥ द्रौपदीचे आकांतीं येसी सोडवणें ॥ ते मज कारणें विसरलासी ११ येतां नीरखीलें ज्ञान देवा प्रती ॥ दिल्हा त्याचे हातीं हात माझा १२ तो तुकें सामज ल्लागीं करीसील उदास ॥ धांव का तावीस धीर न्सा लों ॥ १३ ॥ सर्व भावें तूं मज लागीं लोभापर ॥ मी तुझा डिंगर आ वडता ॥ १४ ॥ नामा म्हणे हासें जालें पिसूणाचें ॥ न करीं मज दी नाचें आव्हेरणा ॥ १५ ॥ अभंग १८.

नवनीज मूर्वनीं पूर्वे कुंठीं सकर्वे पंढरीनाथ ॥ नित्य जावीं आतें निज

मक्ताचे ॥ १ ॥ कृपेनावीरस होता देवापोटी ॥ तेचीकरीगोष्टीक स्माईसी ॥ २ ॥ म्हणेक्षेममाझ्ानामायावायकवेळे ॥ मग मीजीवावेगळेजाऊंनेदी ॥ ३ ॥ आजिमाझ्ाडावाकांबोलवतो लोचन ॥ करीतसेस्फुरणवामबाहु ॥ ४ ॥ उद्वेगउपसर्गवाढता तीजीवा ॥ कोण्याजीवलगाजीवाजालेकष्ट ॥ ५ ॥ वाजतांवारा नलागावाराजसा ॥ माझ्याविष्णुदासाभावीकासी ॥ ६ ॥ वारे तानभूकजालीआपीड्णी ॥ तरीचमाझ्यामनीऐसीदशा ॥ तवं तीविस्वमाना विच्यारीनावेक ॥ तंव अवची नाशोकपडिलाकानीं ॥ म्हणे तुषकांतनामाकरीतसेधांवा ॥ वेगीजाऊनीदेवासांभाळा वें ॥ ९ ॥ तवगडमडीतकूपउदकेंवोसंडला ॥ कल्पांतीरववळला सिंधूजेसा ॥ १० ॥ तंवतोआनंदें धूऐकोनी उच्चकावचन ॥ मना चेनीमनवेगूकेला ॥ ११ ॥ तेंदेखोनीज्ञानदेव म्हणेझालेंअभिन व ॥ कैसाकणीयादेवकेलायेणें ॥ १२ ॥ सावधकरोनीदिल्हें आलिं गन ॥ जीवनीबलीणउलटलें ॥ १३ ॥ तवयेरेंचरणावरीठेविचेला माथा ॥ म्हणेआहेचिंताविठोबासी ॥ नामाम्हणेमासेबहुतदुःख पु- रवीलें ॥ तेंदेखेनपाउलेंवीदेवरी ॥ १५ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ८ ॥

अभंग १०.

योगीपरमध्यानींबैसलीयाजाणा ॥ कांहींयावेमनाविश्रांतीतुप जे ॥ १ ॥ तुजवीणदुसरेकांहींचनाठावे ॥ लागलीतुझीसवेविष्णु दासा ॥ २ ॥ कवणकुळींतुजन्मलासीनाम्या ॥ केशवपरमात्मातु- जजवळी ॥ ३ ॥ धेनुवसेवनीवत्सअसेघरीं ॥ चित्ततयावरीठेऊ नीचरे ॥ तेतयादेखोनीसंतोषलीमनी ॥ तैसातुझागुणीवोल्हा वलों ॥ ५ ॥ तीर्थयात्रेजाणेनलगेकांहींकारणें ॥ ऐकोनीतुझेगु णेस्वरूप ॥ ६ ॥ वेडावल्याश्रुतीशास्त्रेंआणीपुराणें ॥ योगीं यांचीध्यानेंविसर्जिलीं ॥ ७ ॥ तुझेंप्रेमसोडावेंआणीमनेंकोठें जावें ॥ जावोनीयांपाहावेंकायतेथें ॥ ८ ॥ समाधीसोहळालवलू सवैराग्य ॥ तेतुवांआम्हालागीआणीयेलें ॥ ९ ॥ ऋषीगणगंधर्व

ब्रह्मादीकसर्व ॥ ठसीताती ठावअरूपाचा ॥ १० ॥ तो तुवांआह्मा
सन्मुखउभाकेला ॥ चरणासीलागलाज्ञानदेव ॥ ११ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग २०

तीर्थेंकरोनीयांनामापंढरीयेआला ॥ जीवलगाभेटलाविठोबा
सी ॥ १ ॥ सद्गदीतकंठवोसंडलानयनी ॥ घातलीलोळणीचर
णावरी ॥ २ ॥ ह्मणेशीणलोंपंढरिराया पाहेरूपाद्दष्टी ॥ योरह्मा
लोंहिंपुरींतुजवीण ॥ ३ ॥ अज्ञानाचाभागहोतामाझेमनीं ॥
हिंडविलोंह्मणोनी दारोदारीं ॥ ४ ॥ परीपंढरीचेंस्वरुपपाहतांको
ठेंनाटे ॥ स्वप्नीहीपरी कोठेंनदेखेंची ॥ ५ ॥ उदंडातीर्थाचीऐ-
कोजायमोठी ॥ नित्यमाझेवोठीचंद्रभागे ॥ ६ ॥ म्हणोनीचर-
णाचीठाकोनी साउली ॥ आलोंमजसांभाळीमायबापा ॥ ७ ॥
तयादेवाचीवासनपाहातांमाझेंनयन ॥ नकरतीपूजनकरसा
चें ॥ ८ ॥ तेणेंपंथेंमाझेनचलती चरण ॥ नायकतीश्रवण की-
र्तीत्याची ॥ ९ ॥ करीनतरीजेणेंकरनाहींठेवीले ॥ नदेखेंपाउलें
वीटेवरी ॥ १० ॥ त्यातेम्हणतादेव लाजेमाजेमन ॥ तेकष्टदारूणक
वणासांगु ॥ ११ ॥ कूंभेगरुडठकेनदेखेंपताका ॥ त्या देवाचीसां
कावाटेथोर ॥ १२ ॥ त्याचेंगावींनाहींवेष्णवाचामेळु ॥ नदेखें
स्वकाळुहरीकथेचा ॥ १३ ॥ हेजेथेंनदेखेंतेथेंखंतीवाटेजीवीं ॥
तेवेळींआठवीरूपतूझें ॥ १३ ॥ इष्टमित्रबंधूतूंकूळदेवता ॥ ना
मास्मरणेंआवडताप्राणमाझा ॥ १४ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग २१.

मगकेशवह्मणेनाम्याखंतीवाटेमाझ्याजीवीं ॥ निद्रालागेनय
नीपाहातांवाट ॥ १ ॥ तुजवीणउदासवाटेहीपंढरी ॥ नपडेस
पामरींविसरतूझा ॥ २ ॥ डोळीयावेगळानवजेकोठेंदूरी ॥ ची
त्तमजपरीठेऊनीराहे ॥ ३ ॥ तुजमाझीसवेंमजतूझीआवडी,
गुळासीनसोडीगोडीजेशी ॥ ४ ॥ तैसेतुम्हीआम्हीयेकमेकामा

सा॥ तीन्यारीतांस हजीदूजेंनाहीं॥ ५॥ येतयाजातयापुसेतु
ह्मागोष्टी॥ म्हणेमाझेंनामेंहृष्टीपडिलेहोते॥ ६॥ वाटेतोनमु
रूपीडिल्याद्याजाणेकोण॥ येकामजवीणगुजत्याचें॥ ७॥ रा-
मेंद्रिवसरवेदूकरूनीआपुल्याजीवा॥ असेलमाझ्याधावाफो
करीत॥ ॥ ८ ॥ ॥मजवीणकोणाचीयेमाउलीयेबैसे
ल॥ कोणत्यापुसेलशीणभागु॥ ९ ॥ संतापेंसांगेशीणलेमंज
वीण॥ कंठींधरीलाप्रेमामज लागोनी॥ १०॥ धरोनीहनुवटी
दील्हेंआलिंगन॥ कुर्वाळोनी वदननेत्रपुशी॥ ११॥ मगका-
ढोनीकंठीच्याकुसुमनतुळशीमाळा॥ घातलीयागळानामया
च्या॥ १२॥ सर्वांगसुंदरपाहेकृपादृष्टी॥ पुसेजीवींचीगो-
ष्टीकृपासिंधू॥ १३॥ निवृत्तीज्ञानेश्वरसोपानखेचर॥ नरहरी
सोनारआदीकरोनी॥ १४॥ समस्तभक्तमीळोनीलोटांगणीयेती,
आलिंगनदेतीनामयासी॥ १५॥ अमिवारसुमनेंवर्षतीसुरवर,
गगनीजयजयकारशब्दहोती॥ १६॥ ऋषीगणगंधर्वमीळोनी
सकळीक॥ येतीदृष्टीसुखघ्यावयासी॥ १७॥ तंवरुक्माईआर
तिघेऊनीआलीवेगें॥ वोवाळीलेदोघेदेवभक्त॥ १८॥ कवतुकें
नाम्याचीधरिलीहनुवटी॥ पाहेकृपादृष्टीघडियेघडिये॥ १९॥

अभंग २२.

मगकेशवम्हणेनाम्याधन्यतुजफावलें॥ बरवेंतुवांकेलेंआल
हीत॥ १॥ पुण्यपावनतीर्थेंपाहिलींसकळीक॥ प्रक्षाळीलींपा
तकेंवासनेची॥ २॥ धन्यतुवांकेलेंजन्मोनीसार्थक॥ शोकमोह
दुःखनीवारीलें॥ ३॥ तीर्थयात्राफळव्हावयासंपूर्ण॥ करींकाउ
द्यापनविधीयुक्त॥ ४॥ केलीयाकर्मेंहोईलसार्थक॥ सांगेन
तेंऐकवचनमाझें॥ ५॥ महासुक्तीसेत्रवैकुंठभूमीवरी॥ विख्या
तपंढरीभूवैकुंठ॥ येकसीतअन्नदीजेद्वीजसुखी॥ राहेसदासु
खीकल्पवरी॥ ७॥ क्षेत्रवासीभावेंपूजावेब्राह्मण॥ षड्रसभोज
नद्यावेंत्यासी॥ ८॥ सुगंधचंदनसुमनतुळशीमाळा॥ समर्पी

तांबूलासरसणा ॥ ९ ॥ ऐसेंबोलोनीयांनामाधरीयेलाकरीं ॥ राउळा भीतरींघेउनीगेला ॥ १० ॥ मगरुक्माईसीसांगेवैकुंठींचाराणा ॥ आजीआराधनानामयाचो ॥ ११ ॥

अभंग २३.

तंवतेजगन्माता म्हणेजीरूपावंता ॥ कांनीकरवीताकोपायाचा ॥ हातुमचादासआहेअंतरंग ॥ काययाउद्वेगकरणेंअसे ॥ २ ॥ सवेंरयाचालागेचालवणें ॥ ऋणवेंकेलेंयेणेंजन्मोजन्मी ॥ ३ ॥ तुम्हांपरतेंयासीजीवलगसोयरें ॥ कोणआहेदुसरेंलोकत्रयीं ॥ ४ ॥ हदचरणधरोनीराहीलाअंतरी ॥ जालासेअधीकारीसर्वस्वाचा ॥ ५ ॥ जन्मोनीयांयेणेंजोडीलेंजेंकांहीं ॥ तितुकेंतुमच्यापाईंनिक्षेपिलें ॥ ६ ॥ म्हणोनीयाचेंकोडकरावेंपरीपूर्ण ॥ व्हावेंउत्तीर्णऋणासीं ॥ ७ ॥ मायबापेंयाचीं सरवेंजीवलगें सांडोनी तुमच्यासंगेंधरीलेंसुख ॥ ८ ॥ म्हणोनीयाचेंहीतलागेवीच्यारावें उचीतकरावेंदेवराया ॥ ९ ॥ आपुल्यादासाचासंभ्रमसोहळा ॥ करावागोपाळाब्रीदतुमचें ॥ १० ॥ रुक्माई म्हणे हाभाग्यवंतनामा ॥ नकळेयाचाप्रेमानिजनवा ॥ ११ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग २४.

आतांजावेंवेगानामयाघेऊनी ॥ सांगावीआवतणींब्राम्हणासीं ॥ सकळकामपूर्णअसतीतुमच्यापाईं ॥ वीचारावेंकांहींनलगे देवा ॥ २ ॥ कायकायनलागेतुमच्याकृपादृष्टी ॥ सदासुखवृष्टीहरिचादास ॥ ३ ॥ मगनामयाचाहातधरोनीपंढरीनाथ ॥ निघालेअक्षतद्यावयासी ॥ ४ ॥ निवृत्तीज्ञानेश्वरजनमीत्रसोपान ॥ सावताजाल्हणघेऊनीसरीसे ॥ ५ ॥ चोखामेळावंकाकाठीकरपुढें ॥ दोहींभांईंदुडेसनकादीक ॥ ६ ॥ नामयाचेपाठींचालेकेशीराज ॥ लाणवयारजचरणत्याचे ॥ ७ ॥ आपुल्यादासाचासिद्धीन्यावापण ॥ म्हणूनियांयजमानजालादेव ॥ ८ ॥ तेणेंमीसेंकरीतसेक्षेत्रप्रदक्षिणा ॥ आर्थितोंब्राम्हणापरमप्रीती ॥ ९ ॥ ऐसाअनाथाचा

नाथदीनाचागोसावी ॥ आवडीनित्यनवीसेवकाची ॥ १० ॥ तो
यानामयाचास्वरवाचाशृंगारु ॥ रुक्मादेवीवरुश्रीविठ्ठलु ॥
११ ॥ तवतेआल्याआत्मीपंडीतअग्नीहोत्री ॥ येकम्हणावीतीश्रो
त्रीसदा ॥ १२ ॥ आम्हासीहीनाहीतुमचेस्वरूपज्ञान ॥ अपू
र्वदर्शनदेखिलेंआजी ॥ १३ ॥ परीस्वरवाचेंपारणेंकरवीलेंया
रूपें ॥ तेणेंभवबाधतापनीवारीले ॥ १४ ॥ कवणवृत्तीचा स-
वीजेव्यापार ॥ योजीलेंबीढारकवणेठाईं ॥ १५ ॥ आजीचे
निमित्तकायउपस्थीत ॥ ऐकोनीपंढरीनाथबोलतेजाले ॥ १६
माझीकूळवृत्तीहरीदासाठाउकी ॥ मजसीवोळखीनिखटअसे
॥ १७ ॥ मजअसंगासीसंगसर्वकाळत्याचाअनंतजन्माचा
ऋणानुबंधू ॥ १८ ॥ साक्षतुमचेचरणाकरूनीबोलेवाचा ॥
मीमैत्रनामयाचाअंतरंगू ॥ १९ ॥ करोनीयास्नानविधीयावेंशी
घ्रवत ॥ करावेंसनाथकृपादृष्टी ॥ २० ॥ बीढारतरीआसेराउ-
ळाभीतरी ॥ नावसांगोंतरीअनंतजाणा ॥ २१ ॥ जीवीचेंगुज
गोप्यसंतासीपुसावें ॥ निःसंदेहव्हावेंभोजनासी ॥ २२ ॥ ऐसी
तेअमृतवाणीऐकोनीश्रवणी ॥ आनंदलेमनीभूदेवते ॥ २३ ॥
आज्ञादेतीदेवाजावेंनीजमंदिरा ॥ शीघ्रवतकरापाकसिद्ध ॥
२४ ॥ मगरुक्माइसीसांगेसकळवीवंचना ॥ माथिलेंब्राम्हणा
सकळीकासी ॥ २५ ॥ कर्मठअभिमानीनोळखतीमज ॥ देखो
नीयांचोजवाटेत्यासी ॥ २६ ॥ कूळवृत्तीनामपुशीलेंमजती
हीं ॥ सांगितलेंम्याहीसर्वत्यासी ॥ २७ ॥ सांगातीसंताचामी
मैत्रनामयाचा ॥ अनंतजन्माचानिटकम्हणोनी ॥ २८ ॥ बी
ढारतरीअसेराउळाभीतरी ॥ सांगेखूणपरीनकळेत्यासी २९
नामतरीअनंतदावीलासंकेत ॥ परीनघेत्याचेंचीत्तआठवण ३०
॥ तंवतेविश्वमाताम्हणेजीकृपानीधी ॥ सदाभेदबुद्धीत्याचा
ठाईं ॥ ३१ ॥ विद्यावयाजातीकुळाचाअभिमान ॥ त्याकेचेचरण
प्रासतुमचे ॥ ३२ ॥ उदारचक्रवर्तीभक्ताचाबीसावा ॥ त्याचा

नीजभावावेळाईलूं ॥ ३३ ॥ तोभाग्यजोडलावैकुंठीचाठेवा ॥ उ
जरीजालादेवानामयाच्या ॥ ३४ ॥ ॥ ५ ॥ ॥ ५ ॥ ॥

अभंग २६.

तंवजणीमादीसिद्धउष्यामहाद्वारीं ॥ तीहींसर्वसामोग्रीसिद्धी
केली ॥ १ ॥ सडेसंमार्जनगुडीया तोरणें ॥ शृंगारीलीभूवनेंप-
रिकीं ॥ २ ॥ म्हणतीकायपुण्यकेलेंविष्णुदासें ॥ देवालोभपीसें
लावीयेले ॥ ३ ॥ द्वारींदीपावळीचोकरंगमाळा ॥ अभिन्नवसों
हळाआरंभीला ॥ ४ ॥ हर्षेमंगळतुरेवाजतीविनोदें ॥ भक्तज
यजयशब्दगर्जताती ॥ ५ ॥ मंगळमार्जननामया तेंकरवीलें
मगआरंभीलेंपुण्यावचन ॥ ६ ॥ देवेंअंगवस्त्रेंआपुलेंनीहा
तेंवाहीलीअनंतेंविष्णुदासा ॥ ७ ॥ सत्यभामाराहीरुक्माई
जननी ॥ वेगींअक्षवाणीघेऊनीयेती ॥ ८ ॥ आनंदेंनरनारी
कवतुकपाहती ॥ जीवेंवोवाळीतीनामयासी ॥ ९ ॥ ऐसाआ
पुलीयादासाचा करीसमारंभु ॥ दीनानाथप्रभूकृपासिंधू ॥ १०
धन्यहावोनामाम्हणतीसकळलोक ॥ नेणतीयाचेंसुखब्रह्मा
दीक ॥ ११ ॥

अभंग २७.

मगजालास्वयंपाकस्नानवीधीसारा ॥ सकळांहांकाराजाणवी
ला ॥ १ ॥ आलेमहाद्वारींदीधलींआसनें ॥ पूजानारायणेंआ
रंभीली ॥ २ ॥ तवबकलोंम्हणतीदेवपाहावोकैसंजालें ॥ स-
वेंसुखवनेलेंइहींभक्ती ॥ ३ ॥ रत्नजडीतपाटसत्वर आणीले ॥
वरीईजबैसवीलेपृथक्कार ॥ ४ ॥ मसाळोनीचरणपुशीले
पीतांबरें ॥ मस्तकीआदरेंतीर्थवंदी ॥ ५ ॥ कस्तुरीचेटीळेदि-
व्यचंदनउटी ॥ घातलीयाकंठीतुळसीमाळा ॥ ६ ॥ दवोंगसु
धूपरत्नाचादीपक ॥ वोवाळीनायकवैकुंठीचा ॥ ७ ॥ मगदोहीबा
ह्वींपंक्तीमांडिल्यादेवळुडी ॥ राहीरुक्माइपरवडीवाढीतसे ॥
८ ॥ चतुर्विधअन्नेंआथिलेबहुगुणी ॥ षड्रसपक्कान्नेंसर्वांठाईं ॥
९ ॥ मगसंकल्पसोडीलानामयाचेनीकरें ॥ भक्तजयजयकारें

गर्जिन्नले ॥ १० ॥ भोक्तानारायणलक्ष्मीचापती ॥ म्हणोनी प्राणाहोतीघेतल्यावेगा ॥ ११ ॥ भक्तीभोक्ताक्लांकरवीता आपण, सहजतेथेंपूर्णसकळकाम ॥ १२ ॥ विश्वंभरकृपादृष्टीन्याहाळीत ॥ प्रार्थनाकरीतब्राह्मणाची ॥ १३ ॥ देखोनी तेसमृद्धीहरीरखीलेहीज ॥ जालेंनवलचोजपाहाकेसें ॥ १४ ॥ कोणहाप्र हस्तकेव्हढाभाग्यवंतु ॥ नेणवेअद्भुतुमहिमायाचा ॥ १५ ॥ ऐसेंजेविलेआनंदेंधालेपरमानंदें ॥ मुखशुद्धीगोविंदेंदिधलीकरी ॥ १६ ॥ कर्पुरेंसहीतसमर्पलिवीडें ॥ करजोडोनीपुढेंविनवीतसे ॥ १७ ॥ ऐसाभक्तजनकृपाळु दीनानाथदयाळु ॥ आनंदेंगोपाळु उभाअसे १८ तयानामदेवेंभुलवीलेंलोभें ॥ वेडावलेउभेचिदानंद ॥ १९ ॥

अभंग १८.

सकळीकनमस्कारकरूनियांदेवराव ॥ सांगेजीवींचाभावतयाप्रती ॥ १ ॥ तुमचेकृपादृष्टीकरावेंभोजन ॥ तेणेंहोईलसंपूर्णव्रतसिद्धी ॥ २ ॥ हेचीआवडीआम्हामाझ्याजीवीं ॥ तेआजीगोसावीपूर्णकीजे ॥ ३ ॥ क्षणयेकबैसावेंस्वस्तअंतःकरणें ॥ संकल्पीलेंनारायणेंतुळसीदळ ॥ ४ ॥ संतुष्टमानसेंथातेंअंगिकारा ॥ मगनीजमंदीराजावेंस्वामी ॥ ५ ॥ आजितुमचाआम्हाजालाभाग्ययोगें ॥ तुम्यान्याप्रसंगेंघडलीसेवा ॥ ६ ॥ तुह्मीकृत्तीजब्रम्हादीकांपूज्य ॥ सांभाळीलेंमजकृपादृष्टी ॥ ७ ॥ सजनीक्षालवासीतुह्मीकरोनीअवलंबन ॥ निःकामासीपूर्णकेलेकाम ॥ ८ ॥ अकर्ताअसंसुतुमचेनीकृतार्थ ॥ जालोंपैंयथार्थवचनमाझें ॥ ९ ॥ मगतेचतुर्वेदमहामंत्रेश्वर ॥ हीजजयजयकारकरीताती ॥ १० ॥ बीजसर्वकाळव्हावेंपुढतापुढती ॥ आशिर्वाददेतीमंत्राक्षता ॥ ११ ॥ पीतांबराचेआंचळींघेऊनीमंत्राक्षता ॥ घालीतसेमाथांनामयाच्या ॥ १२ ॥ हेंचीतुमचेंप्रेमहोवोचीरंतन ॥ सुरसीनामध्यानराहोसदा ॥ १३ ॥ तंवम्हणतीधरामरआजितुह्मीप्रमलेतीथोर ॥ लागलाउशीरभोजनाची ॥ १४ ॥ सर्वांठाईतुम्हीसर्वचहोऊनीयेक ॥

कारणसार्थककेलेंनीकें ॥ १५ ॥ स्वामीचाआदरसांगतांअभिन्न
व ॥ नभूतांगौरवनीरोपमू ॥ १६ ॥ अकल्पआयुष्यचरंजीवव्हावे,
आम्हासांभाळावेपुढतोंपुढती ॥ १७ ॥ आतांसंतांचीयापंक्ती
सारावेभोजन ॥ करावेंपरीपूर्णजीवींचेंकोड ॥ १८ ॥ उच्छिष्टप्र
सादद्यावानामयातें ॥ आसकरूनीपाहेतवासतुमचा ॥ १९ ॥

अभंग २९.

मगसुवर्णाचीताटेंवोगरोनीपरीकर ॥ रुक्माईनेंसत्वरआणी-
येलें ॥ १ ॥ कनककळसघेऊनीसत्यभामाआली ॥ आपोशानघा
लीदेवराया ॥ २ ॥ सुखाचासुखतरूभक्तचिंतामणी ॥ पुरवीतो
आयणीनीजभक्तांची ॥ ३ ॥ तेथेंउद्धवअक्रूरनारदतुंबरआणीकअ-
पार भक्तपंगतीयेसी ॥ ४ ॥ माह्याद्वारींहोतांउभानामाठेला ॥
तोजवळीबोलावीलाकेशीराजें ॥ ५ ॥ देवाचावोरसुदेखोनीगौर
व ॥ देहींदेवभावचीसरला ॥ ६ ॥ नीजबोधनिवृत्तीराहिलानी-
वांत ॥ हृदयींवोसंडीतप्रेमरसें ॥ ७ ॥ देखोनीपंढरीनाथधावि
न्नलावेगीं ॥ जैसीवत्सालागींतानीधेनू ॥ ८ ॥ उचलोनीचहूंभुजी
दील्हेंआलिंगन ॥ आणीलेउमजूनदेहावरी ॥ ९ ॥ धरोनीबाहु
वटीबैसवीलातारी ॥ स्फुंदतांहिंपुढेंहोतअसे ॥ १० ॥ अंतरींचें
गुजबोलेकृपासिंधू ॥ करोनीसावधूनामयासी ॥ ११ ॥ कुर्वाळुनी-
माथाघासघालीमूखीं ॥ तवतोपरत्वसीतन्मयहोतु ॥ १२ ॥ म्ह
णेजीवलगाबोलसुखगोष्टी ॥ आतेंआहेपोटीबहुदीवसाचें ॥
१३ ॥ अंतरींचेंसुखबाहेरतूंपाहे ॥ गगनाकायआहेपाठींपोटें १४
तैसातोआनंदूआहेपैंनिर्भेळ ॥ चिद्रूपकेवळसदोदीत ॥ १५ ॥ तु
झेंतेंचीमाझेंमाझेंतेंचीतुझें ॥ आहेरसहजयेकवोध ॥ १६ ॥ प
रतोनीयांदृष्टीघालीमजवरी ॥ मीचीनिरंतरींतूंचीहोसी ॥ १७ ॥
हातुझासोहळापाहेउघडाडोळा ॥ जवमीआहेजवळाज्ञानदी
पु ॥ १८ ॥ आतंतुझेभेटीआलेभक्तराणे ॥ सुखाचेंपारणेंकरवी-
त्यासी ॥ १९ ॥ परमानंदमूर्तीधन्यहानिवृत्ती ॥ सुखाचासांगाती

ज्ञानदेव ॥ २० ॥ पवित्र हा सोपान परलोकींचें नारु ॥ करीं याचा
आदरु भाग्यवंत ॥ २१ ॥ म्हणोनी पदरिनाथें अश्वासीलें करें ॥
मी ठाई ल्हीयेंरें चरणकमळीं ॥ २२ ॥ नामा म्हणे तुझे कृपेचा वो
लावा ॥ विश्रांती याजीवा जाली असे ॥ २३ ॥

अभंग ३०

नामयाचे मुखीं देउनी कवळु ॥ पुसत से गोपाळु सीण भागु ॥ १ ॥
जें करकमळ सनकादीकाचे शीरीं ॥ नामा ती ही करी कुरवाळीला ॥ २ ॥
म्हणे सांडीस वैरंठ ती जीवींची काजळी ॥ विश्रांती जवळी आहे
तुज ॥ ३ ॥ वियोगाचे शोकें सीण लासी मागीं ॥ देह मज लागीं वा
ळवीलें ॥ ४ ॥ कोमाइले वदन नीरांजलासी नयनी ॥ नेणों तुझी
कोणी तानभूक ॥ ५ ॥ गेलासी जवळुनी ज्या दिवसापासोनी ॥
नदीसे मज कोणी आवडतें ॥ ६ ॥ धीर न धरवे जीवा पाहे दाही
दीशा ॥ माझा विष्णुदास येईल केव्हां ॥ ७ ॥ तुज पाहे गरुडाप
रीं पाहे माहाद्वारीं ॥ पाहे भीमातीरीं चंद्रभागे ॥ ८ ॥ पाहे पद्म
तीर्थीं पाहे वेणुनादीं ॥ न लागे तुझी शुद्धी रवंती वाटे ॥ ९ ॥ अ
नुदीनीं भोजन करीतां उदकपान ॥ तेव्हां आठवण होय तुझी
॥ १० ॥ मी म्हणे धांवत येसी न धरत ॥ प्रसादाचें आर्त बहु तुज
॥ ११ ॥ धांवोनीयां येसी आलिंगन देवीं ॥ पुसेन सांगसी सकळ
गोष्टी ॥ १२ ॥ तेणें हर्षें नीघती डोळियासी दोंदें ॥ हृदय माझें
कोंदे करुणारसें ॥ १३ ॥ आवडतें आळुकें जननीयेचें बाळ ॥
जाणाते कृपाळ सुकल्याची ॥ १४ ॥ तैसा पंढरीनाथ मोहें वोस
रला ॥ नाम्या तें पाजीला प्रेमपान्हा ॥ १५ ॥

अभंग ३१

ऐसी ते जेवणी ब्रह्मरसाची धरणी ॥ पुरवीली आयणी निजभ
क्ताची ॥ १ ॥ नाम्याचें उच्छीष्ट स्वीकारीलें देवें ॥ कवतुक अवघें पा
हती द्वीज ॥ २ ॥ म्हणती आम्हां येणें केसी माव केली ॥ बुडवीलें सर्व
क्रीयाकर्म ३ ॥ नेणे वेहा कोणा दीसे तरी सकलक्षणा ॥ नव्हे सत्री ब्राह्म

वेदपरद्र ४॥चहूंवर्णीवेगळीदीसेयाचीलीळा॥विस्मृतीसक
ळापडलीकेसी॥५॥निर्धारेंनाम्याचाहोयमायबापू॥येणें
सोडविलासंकल्पूंयाचाहातीं॥६॥कायावाचामनेंलोभू
याचीवरी॥पातलीयाशीरीमंत्रासता॥७॥येकस्मण-
तीझालेहोतेतेनिर्माण॥आतांआपुलेआपणगोप्यकरा॥
८॥लोकीकीहीमातप्रगटकराम्हणोनबोलावींकोपीकोण
पासी॥९॥येकम्हणतीआतांयासीचवाळावें॥आपुलेटा
ळावेंलोकनिंद्य॥१०॥अज्ञानासीदोषनाहींप्रत्यवाय॥शा-
स्त्रींहाउपायसिद्धअसे॥११॥आत्मशुद्धीलागीकरावी-
च्यारणा॥करामंत्रस्नानात्रिपदाजपू॥१२॥म्हणोनीसत
रचालीलेअवघे॥प्रार्थूनीयांदेवेंबोलावीले॥१३॥संकोची
तमनेंदीसलाकवण्यागुणें॥कोमाइलींवदनेंसकळीकांची
॥१४॥कायशंकावाटेतुमच्यामनीस्वामी॥तेकृपाकरूनी
तुम्हीसांगामज॥१५॥मनाचेमर्षाळतुम्हीब्रम्हबीज॥गो
प्यनयेगुजकरूंकांहीं॥१६॥मीतुम्हासकळांचेंअसेंकृपापा
त्र॥सांगाजीवीचेंआतंकणपूर्ण॥१७॥मगासंपूर्णदक्षणा
सहीततुळसीदळ॥वरीत्यापुण्यजळप्रोक्षूनीयां॥१८॥
चरणावरीमाथाघालोनीनीरवी॥म्हणेकृपाअसोंद्यावीया
चीवरी॥१९॥ अभंग ३२

म्हणतीजातीचेहेशिंपीऐसेंविश्वजाणेंपातें॥आणीप्रसन्न
सांगातेंजेवबीलें॥१॥उच्छिष्टनिजसुखेंस्वीकारीलेंयाचें॥
उरलेतेंतुम्हाकैचेंक्रियाकर्म२नकळेनिर्धारूस्मातिवाटेआम्हा
कायतुमचानामाअंगभूत॥३॥नवलहेंआवडीलोकीकाचे
गळी॥बुडवीलेसकळीसमुळधर्म॥४॥कोणालोभेंतुह्यास
वीयलाचाळा॥कृपेचाकळवळानीरोपमू॥५॥वीच्यारीतां
तुह्मीआहेवेषधारी॥लीळावोडंबरीदीसेतुमची॥६॥व-
र्णाश्रमधर्मेनदीसेतुमच्याठाई॥निर्धारूचीकांहींनकळेआ

ह्मा ॥ ७ ॥ वंद्यनिंद्यतुम्हाप्रतीनदीसेकोणही ॥ दृष्टीदुजेपणीन
पडे तुमची ॥ ८ ॥ विश्वआपरूपदीसेतुम्हासर्व ॥ नेणोवेद्रह्मा
ह्मादीका ॥ ९ ॥ आह्मीविश्वासलोंवरवेषतुमचा ॥ परीभा
वअंतरींचानकळेकांहीं ॥ १० ॥ आपुलेंस्वहीतदेखोनीआपण,
पापअथवापुण्यविच्यारावें ॥ ११ ॥ सर्वभावेंकरूनीवीधीतेंपा
ळावें ॥ सत्यसांभाळावेंवेदवचन ॥ १२ ॥ वर्णाश्रमपरत्वेंबोली
लेजेधर्म ॥ तेंतेंविहीतकर्मआचरावें ॥ १३ ॥ आतांस्वामीचें
चित्तस्वामीनीकरावें ॥ येदातेंमिरवावेंउभयलोकीं ॥ १४ ॥ तरी
हातुमचाजिवलगनामा ॥ निर्धारहेंआह्माकळोआलें ॥ १५

अभंग २३.

नामयातेंआम्हीजेववीलेंसांगातें ॥ हादोषआम्हातेंठेवाह्मणी
॥ १ ॥ सर्वत्रचाळकयेकचीचैतन्य ॥ वंद्यनिंद्यकोणाह्मणेस्वा
मी ॥ २ ॥ तरीपुण्यपापबाधाआम्हानाहींकदा ॥ असोचक
ळवुळनीरंतर ॥ ३ ॥ देहह्मणालअरीयाचेंतरीबोडंबरपापा
चे ॥ अंतरींअभ्यासाचेंआह्मसेवीं ॥ ४ ॥ नामाऐसेंनामकवणी
याअवेवा ॥ सांगातुम्हीदेवासाचकरोनी ॥ ५ ॥ तरीतेंआजी
कींजीवनींगगनीकींपवनी ॥ कीयेदोषधरणीमाजीहोता ६
तोतुम्हासीरोचरूजालाकवणेअर्थी ॥ हेस्वरूपानीरूतीसांगा
मज ॥ ७ ॥ तुम्हींवेदवक्तेसर्वशास्त्रदृष्ट ॥ परीनाहींआत्मनि
ष्ठपावलेती ॥ ८ ॥ भेदभ्रममूळतुमचानाहींमावळला ॥ भ्रमूची
उरलासंदेहसी ॥ ९ ॥ जेवेळीसंकल्पफोडीलापैठणीं ॥ तुम्ही
आपोचानेंघेतलींकैसी ॥ १० ॥ तेवेळीहीनाहींकेलीवीच्यारणा
॥ अधीकारअन्नाआहेकींनाहीं ॥ ११ ॥ याचीलागींतुह्मी
प्रार्थुनीरुखुणासांगे ॥ नाम्याच्याप्रसंगेघडलीसेवा ॥ १२ ॥ आ
शिर्वादतुह्मीदिल्ह्यामंत्राक्षता ॥ त्याच्यासाचेंमायादाकीये-
ल्या ॥ १३ ॥ मजनीरालंबासीतुम्हीकरोनीअवलंबन ॥ निष्का
मासीपूर्णकेलेंकाम ॥ १४ ॥ हें माझेंबोलणेंतुम्हीऐकोनीसक-

ळीकी ॥ परीआज्ञानीबोळखीनधरामाझी ॥ १५ ॥ निःसंदेहमें
जनकेलेंआजीतुम्ही ॥ उरलेंशेषआम्हीस्वीकारीलें ॥ १६ ॥ चा
रीचीधीयुक्तकोणप्रायश्चीत्त ॥ सांगाकोणग्रंथसाचकरोनी १७
याहरिदासाचेरजआणीतुमचेचरणतीर्थे ॥ येणेंचीपवीत्रत
नूमाची ॥ १८ ॥ यरुतुमचाभावेनोचीफळलातुम्हा ॥ नामा
नरीआम्हानिष्कलंकू ॥ १९ ॥

अभंग ३४.

मगकेशवम्हणेमाझपरिसावचन ॥ गुजमीसांगेनअंतरींचें,
१ ॥ व्रततपदानसकळक्रीयाकर्मे ॥ येकभूतदयाअसेजेथें ॥
२ ॥ तोचीसत्यमानीभक्तआणीज्ञानी ॥ नघेसंबोनिर्वाणीजी
वेंत्यासी ॥ ३ ॥ ज्ञानाचेंसौभाग्यभक्तीआणीवैराग्य ॥ तयाचें
आरोग्यप्रेमरस ॥ ४ ॥ त्यासीसंजीवनूसदासंतसंगु ॥ त्यावरी
अनुरागूवज्रकवच ॥ ५ ॥ धर्मअर्थकाममोक्षहर्षेनाणी ॥
वोळंगतीअंगणीमुक्तीच्यारी ॥ ६ ॥ इंद्रुहातगजरुहोतसे
नामाचा ॥ दीपत्यालसाचापाजळीतू ॥ ७ ॥ इंद्रपदादीकना
शिवंतहोती ॥ म्हणोनीआसक्तीनधरावीत्याची ॥ ८ ॥ देंजा
णोनीसाचनधरावीत्याचीआस ॥ अखंडमाझावासहृद
ईत्याच्या ॥ ९ ॥ म्हणोनीयेसंसारीधन्ययेकूनामा ॥ जेणेंमा
झाप्रेमाअनुभवीला ॥ १० ॥ कामक्रोधवैरीदुरावीलेदूरी ॥-
हृदयमंदीरीमजसाठवीलें ॥ ११ ॥ म्हणोनीमीत्याचेच्छि
ष्टाझालोंसेअधिकारी ॥ ब्रम्हरसासेवीनपर्वाजेथें ॥ १२ ॥

अभंग ३५.

महामुक्तीक्षेत्रतीर्थाचेंतारक ॥ उपमेसीआणीकनाहींदूजें
॥ १ ॥ तेंहेंपंढरपुरप्रेमाचेंभांडार ॥ नामेंनीरंतरगर्जतसे
॥ २ ॥ येवढेंतीर्थजवळीअसतांपैसमर्थ ॥ कोणभाग्यहात
दैन्यभाकी ॥ ३ ॥ जीवन्मुक्तज्ञानीयेथेंपुंडलीकमुनी ॥ बैस
लासेध्यानीपरलक्षी ॥ ४ ॥ योग्याचेंहृदयींचेंनीजध्याननेट-

कें ॥ तेजयाचेनी सुखेंवेडावले ॥ ५ ॥ पुण्यपावनभीमादक्षण
वाहीनी ॥ अमृतसंजीवनीपुण्यराशी ॥ ६ ॥ आनंदरसकूपीं
कामत्यक्षचंद्रभागा ॥ दर्शनेंनयगागर्भवासा ॥ ७ ॥ स्वर्गीमं
दाकिनीलाजोनीराहिली ॥ पाताळीप्रवेशलीभागीरथी ॥ ८ ॥
सहस्रभागभेपींहोऊनीभागीरथी ॥ सागरामीळतीजालीवेगें
॥ ९ ॥ ॥ ऐसेभक्तजनभाग्याचेकींसुखवृआरोग्याचे ॥ जें
कांवेराग्याचेजन्मभूमी ॥ १० ॥ तेथेंहर्षेनीभेरनामासंताचेसं
गती ॥ गीतीगायकीर्तीवीठोबाची ॥ ११ ॥ ॥ ७ ॥ ॥

अभंग ३६.

सकामनिष्कामवाचेह्मणेराम ॥ तोमाझापरमप्राणसखा १
जीवाहूनीआवडतानकरीजीवापरता ॥ पूजीपरमदेवता
भावेंत्यासी ॥ २ ॥ हेमाझाप्रसीद्धजगींब्रीदावळी ॥ हरीदा
साचेकूळींवोळंगदा ॥ ३ ॥ जन्मोनीज्याचेकुळीयेकहरिदास,
धन्यत्याचावंशपुण्यशीळ ॥ ४ ॥ कायावाचामनेंनवीसंवे
त्यासी ॥ तेमाझ्यादेवासीदेवजाले ॥ ५ ॥ नामधारकाचेउ-
च्छीष्टजेथेंपडे ॥ उभाराहोनीपुढेंझेलीमूखें ॥ ६ ॥ तेसजगो
मदेसेवीतासुखवाटे ॥ ह्मणोनीधाटेंमाटेंशरीरमाझें ॥ ७ ॥
बहुकांतीपुष्टीयेशकीर्तीप्रभा ॥ नित्यनवीशोभाहोयतेपों ८
तेसंतसोइरेभेटतीजेवेळी ॥ तेमाझीदीवाळीदसरासण ९
म्हणोनीनाम्यातेंजेववीलेंसांगातें ॥ बहुदीसहोतेंआतेंपो-
टीं ॥ १० ॥ जालेतेसर्वथानव्हेपैंअन्यथा ॥ पुढतीसांगाआतां
काय करणें ॥ ११ ॥

अभंग ३७.

तंवम्हणतीद्वीजपरियेसीगुणनीधी ॥ प्रतिपादीलेंवेदींजे-
जेधर्म ॥ १ ॥ तेतेआचरावेवीहीतक्रीयाकर्म ॥ जेजेवर्णाश्र
मआलेजया ॥ २ ॥ तोचीयेकधन्यजगींदेहधारी ॥ असतांसं
सारीजीवन्मुक्त ॥ ३ ॥ आचारप्रथमब्राम्हणाचाधर्म ॥ शौच
नित्यनेमसत्यवाणी ॥ ४ ॥ तपशमदमभूतदयापूर्ण ॥ अखं-

उअनुसंधानस्वस्वरूपीं ॥ ५ ॥ स्नानसंध्याजपहोमअध्यायन
वीधी ॥ देवार्चनसिद्धीकरुनीभावें ॥ ६ ॥ वैश्वदेवआणीअती
थीपूजन ॥ नववेब्रह्मयज्ञआवश्यक ॥ ७ ॥ संपादूनीह्यावीधी
सारावेंभोजन ॥ त्यावरीश्रवणपुराणाचें ॥ ८ ॥ सर्वकाळह्मा
वेंसंतुष्टमानस ॥ असावाविश्वासदेववचनीं ॥ ९ ॥ तुह्मीतव
सर्वज्ञसंपन्नचतुर ॥ देखावाविच्यारविशुद्धीचा ॥ १० ॥
सांडोनीअभिमानव्हावेंशुद्धमती ॥ जोडावीतेकीर्तीउभय
लोकीं ॥ ११ ॥ जावेंचंद्रभागेकरावेंमंत्रस्नानी ॥ द्यावेंहोमदान
सत्वशुद्धी ॥ १२ ॥ पुण्यजनायेकीसंत्रप्रदक्षिणा ॥ करुनीयाजा
णापवित्रकुळ ॥ १३ ॥ मगऐकोनीपंढरीरावोबोलतेजालेवाचा
आज्ञातेशीरसास्वामीयाची ॥ १४ ॥ परीकायावाचामनेंमागे
नतेंद्यावें ॥ माझ्यासांभाळावेंनामयासी ॥ १५ ॥ ॥ ७ ॥

अभंग ३८.

तुह्मीसदाचारमहंतब्रह्मवादी ॥ तुमचीबागनदीब्रह्मरूप ॥
१ ॥ सत्यवचनजळपवित्रतेनिर्मळ ॥ कृतार्थतेणेंकेवळजा
लोसेमी ॥ २ ॥ हातुमचाविश्वासदृढआहेमज ॥ तुह्मीमा
झेपूज्यपरमदेव ॥ ३ ॥ स्नानाचाप्रकारआहेपंचवीध ॥ सां
गेनविशदभावेंत्याचा ॥ ४ ॥ अर्थीठेउनीदृष्टीवीवेकध्यावा
पोटीं ॥ प्रत्ययायेइलगोष्टीअनुभवाची ॥ ५ ॥ उत्तमाहूनीउ
त्तमसत्यवागस्नान ॥ यापरतेंपावनआणीकनाहीं ॥ ६ ॥
कायावाचामनेंदृढधरीजे ॥ हेळाचीतरीजेभवसागरु ॥ ७ ॥
बाह्यजूभीतरीशुद्धसर्वकाळ ॥ हेदूजेंनिर्मळशुद्धस्नान ॥ ८ ॥
हेंजयासदेवाघडेभाग्ययोगें ॥ मगत्यानलगेसाधनकांहीं ९
सकळइंद्रियांचाकरोनीनिग्रह ॥ दंडावाविग्रहावासनेचा
१० ॥ होतीजेनिर्मळघडेजयास्नान नलगेअनुष्ठानकरणेंत्या-
सी ॥ ११ ॥ सर्वभूतींकरुणाहेंचीपैंचवथेंस्नान ॥ साधीतोस-
ज्जनविरळाकोणही ॥ १२ ॥ त्याचेनीदर्शनेंजळतीपापराशी,

तोसर्वांनीयांसीतीर्थरूप ॥१३॥ पांचवेंतें स्नान कायाप्रक्षाळ
णीजळीं ॥ करणेंतें आंघोळीलोकांची ॥१४॥ कामक्रोधलोभ
दंभमदमत्सर ॥ हेदोषदुर्धरदेहामाझी ॥१५॥ वीवेकवैराग्य
धरावेंमानसीं ॥ राहावें संगतीसी संताचीया ॥१६॥ अनंतज
न्माचें हेंचीप्रायश्चित्त ॥ ज्याचेवाचेनित्यरामकृष्ण ॥१७॥
शांतीक्षमादयानीजबोधेंनिवृत्ती आखंडखेळतीजयापाशीं
॥१८॥ तोयेकसंसारींधन्यशिंपीनामा ॥ आवडता आम्हाजी
वाहोनी ॥१९॥

अभंग ३९.

प्रार्थूनीसकळीकांबोलेयादवराणा ॥ फोडावासंदेहवासने
चा ॥१॥ स्नानवीधीलागीं जावेंचंद्रभागे ॥ संतानेंनीसंगे
आम्हीतुम्ही ॥२॥ बापभक्तप्रीयकेवारीयेमुरारी ॥ लीळा
वोडंबरीखेळूखेचें ॥३॥ मगनामयाचाहातधरोनीकरकम
ळीं ॥ चालवनमाळीसमारंभें ॥४॥ नरनारीकवतुकपाहाती
सकळीक ॥ स्वर्गींब्रम्हादीकठकले ठेले ॥५॥ सकळसंत
मेळींसहीतशारंगधरू ॥ पाठीसीदळभारूब्राह्मणांचा ६
आलेचंद्रभागेहरिनामगर्जन ॥ केलाप्रणीपातपुंडलीका-
सी ॥७॥ मगप्रक्षाळोनीचरणकेलेप्राणायाम ॥ बापसकळ
धर्मजनीतास्वयें ॥८॥ समस्तद्वीजकुळाकरोनीप्रदक्षिणा,
आरंभीलेंस्नानाविधीदेवें ॥९॥ चाचरकुरळशीरींरुळतीपाठीवरी
पीतांबरधारीशामतनू ॥१०॥ सुंदरकमळनयनसुखप्रमा-
राशी ॥ तेंध्यानमानसीसनकादीकां ॥११॥ मगगोमयमृत्तिका
आणोनीयादेवा ॥ मोतोनीयांउदकावेदमंत्रें ॥१२॥ करूनीप्र
योगसारीयेलेंस्नान ॥ केलापरीधानसोनसळा ॥१३॥ ब्राह्म
णांचेंतीर्थमस्तकींवंदीलें ॥ अभिवंदनकेलेंहरिच्यादासा ॥१४
सारोनीयासंध्यानित्यनेमसर्व ॥ पूजीलेभूदेवदिधलींदानें १५
ह्मणेकृपादृष्टीमजकेलेंसनाथ ॥ पुरवीलेंआर्तहृदईंचें ॥१६
येथूनीसंग्रायेनधरावामानसीं ॥ मानाचेंआम्हासीआसरू

प ॥ १७ ॥ मगनाक्लिलेसत्वरआलेमहाद्वारा ॥ आज्ञाद्विजवरा दिधलीदेवें ॥ १८ ॥ तेथेंहरिखेनीभरनामानीजबोधें ॥ नाच तोआनंदेंगरुडापरी ॥ १९ ॥

अभंग ४०.

मगसमस्तभक्तमंडळीसहीतवनमाळी ॥ प्रवेशलेराउळीपरमा नंदें ॥ १ ॥ राहीरखुमाईसत्यभामावेगीं ॥ देवातेंअष्टांगेंनम- स्कारीती ॥ २ ॥ बापसुखसिंधुस्वामीआर्तबंधू ॥ प्रीतीपरमान दूनीजभक्ता ॥ ३ ॥ सत्यभामेनेंकेलेंप्रक्षाळणचरणा ॥ रुक्माईवि जनाजाणवीती ॥ ४ ॥ विडादेतीराहीउभीउजवाबाहीं ॥ हरी घेऊनीपाईकवळीमनें ॥ ५ ॥ शूकसनकादीकनारदतुंबर ॥ करतीजयजयकारनामघोषें ॥ ६ ॥ आलेबंदीजनपढतीब्री दावळी ॥ ध्यानत्हृदयकमळींचंद्रचूड ॥ ७ ॥ निवृत्तीज्ञानेस्वर सोपानसांवता ॥ जवळीत्याजनमित्राबोलावीलें ॥ ८ ॥ सक- ळीकांचीमंडळीपरमानंदेंतृप्ती ॥ सारोनीदीपतीआरूगणा ॥ ९ ॥ मगबैसोनीयेकांतीपंढरीचाराणा ॥ करीतसेवीचारणा निजभक्तासी ॥ १० ॥ सकळीकब्राम्हणआणावेभोजना ॥ नी रसावीवासनासंदेहची ॥ ११ ॥ उठोनीप्रातःकाळींयावेंशीघ्र वत ॥ द्यावयाअक्षतब्राम्हणासी ॥ १२ ॥ नीजबोधेंआनंदेंहु येंस्वच्छेसेंळे ॥ भोगावेसोहळेस्वानंदाचे ॥ १३ ॥ फोडावीतयाची भेदभ्रमद्दष्टी ॥ द्यावीतयाभेटीनिजरूपाची ॥ १४ ॥ संतगती चामगरखावामहिमा ॥ द्यावीमक्तीप्रेमानामयासी ॥ १५ ॥

अभंग ४१.

मगसुखशेजारीलक्षपर्यंसीपहुडले ॥ विश्रांतीसीगेलेसकळभ क्त ॥ १ ॥ असतांपाकरींघेउनीब्रम्हसूत ॥ आणवीयेकांतनार दमुनी ॥ २ ॥ बापपंढरीनाथसुखाचासुखसिंधू ॥ नित्यनवा आनंदुसोहळाकरी ॥ ३ ॥ विश्रांतीविसावाजेविश्वमंगळ ॥ ते नामनिर्मळ विठोबाचें ॥ ४ ॥ तोभक्तशिरोमणीवैराग्यपुतळा

॥तोप्रेम…ळाधरोनीकंठीं ॥५॥ तेणेंश्रवणामृतें हृदयकोंदाटलें प्रे-
मेंविस्फुटलेपाझरनयनीं॥६॥ हर्षेनिर्भरमनींदेवोनारदमुनी॥
प्रीतीआलिंगणीयेकमेकां॥७॥जातीचंपकसुमनतुळसीमाळायापि
श्रीता॥दील्यात्याउचितावंठमाळ॥८॥मगनमस्कारकरोनी
केलेंविसर्जन॥मरलेंत्रीभुवनब्रम्हस्वरूपें॥९॥मगचालीलेतेथो
नीऋषीनारदमुनी॥हृदयींसंजीवनींकृष्णाराम॥१०॥तेणेंत्या
विश्रांतीनित्यदृसीमनीं॥नामाजीवेंचरणीविनटला॥११॥

अभंग ४२.

जीचीचेंगूजराहीरुक्माइसीपुसे॥नधरवेमजहांसेंनवलवाटे
॥१॥कायअभिप्रायआलादेवराया॥केलीआपणयाआत्म
श्रष्टी॥२॥हेमजबाइसेंसत्यसांगावाणी॥कवणेंचक्रपाणी
भूलवीलें॥३॥सूर्यआणिअंधारुवर्तेंयेकेठाई॥हें भूतभविष्य
नाहींवर्तमान॥४॥ऐसेंहेंअघटीतजरीघडेलप्रसंगीं॥तरीच
दोषसंसर्गीदेवराया॥५॥अग्निमाझीबीजेपाल्हेजतीस्वरूपा
हे॥कींबुडालेंसांपडेलवणजळीं॥६॥ऐसेंहेंअभिन्नवजरीघडे
लप्रसंगी॥तरीचसंसर्गीपतीदेव॥७॥ज्योतीसीअळुमाळुमी
ळाल्याकर्पूरीं॥पुढतीत्यासीउरीउरेजरी॥८॥ऐसेंहोयजरीया
त्रिभुवनामाझारी॥तरीचश्रीहरीवसतीदोष॥९॥तरीहेंनक-
ळेमातेंसांगावेंसाचार॥सर्वज्ञचतुरवडीलतुम्ही॥१०॥रुक्मा
इम्हणेयानामयाचेंचाडे॥अनंतपवाडेकेलेदेवें॥११॥ ७.

अभंग ४३.

रुक्माइम्हणेपर्येसीवोआरजे॥सांगेनसकळजेंवर्मगूज॥१॥
अनाथमाहेरयेकचक्रपाणी॥बहुदीनालागोनीहोमापर॥२॥
म्हणोनीयाभूललादेवनाम्याचेनीलोभें॥कर्मेसाभारामेंओगीका-
रीली॥३॥तरीआवडीचावोरसनकरीकायकाय॥हामसिद्धअ
नुभवआहेलोकां॥४॥विषयविषयस्वरूपविषयाचेंगळालें॥
तयाचेसोहळेकरितीलोक॥आंधळेपांगूळेमूकेअनर्गळ॥परी

जावापरीसबाळपंढरियेमातें ॥ ६ ॥ अंतरींच्याकळवळ्यानें खेळवीलाडेंकोडें ॥ परीसेविलासावेनाडेंनोरवसांग ॥ ७ ॥ योनीच्यापडीभरेंनेघेपेवीक्रुती ॥ देखोनीविश्रांतीथोरमानी ॥ ८ ॥ म्हणेमाझेंभाळिवेंदीनवेलक्षणी ॥ इडपीडघेऊनीवदनचुंबी ॥ ९ ॥ तनूमनप्राणांचीकरूनीवोंवाळणी ॥ जावेंहेंमाझेंनेम्हणेजीवें ॥ १० ॥ स्नेहाच्यासंभ्रमेंनेणेंलोकलाज ॥ उचलोनीभूजघालीकंठी ॥ ११ ॥ तैसीचपरीआहेयाविठ्ठलाच्यापायींवितयाच्याआपाईं ठेविलेंजेणें ॥ १२ ॥ नपाहेतयाचेंजातीकूळकर्म ॥ वर्णाश्रमधर्मशास्त्रवाणी ॥ १३ ॥ अनंतजन्मांचाकाथामनेवान्याआहेयादोघांचाऋणानुबंधू ॥ १४ ॥ तोनकळेस्फुटेकोणी येरत्यांतें ॥ जीवलगसांगातीजालानामा ॥ १५ ॥

अभंग ४४.

मगनारदातेंपुसेसत्यभामादेवी ॥ विस्मयोमाझ्याजीवींथोरजाहे ॥ १ ॥ सांडोनीयाथोरीदेवासुगुरमणी ॥ नाचतोकीर्तनीसंतापुढें ॥ २ ॥ तरीकोणीयेजन्मींचेंकायकायघातें ॥ घेतलेंनामानेंरीणदेवें ॥ ३ ॥ येकापुंडलीकाचेंनिपांगेयेणें झालेंश्रीरंगें ॥ अठ्ठावीसयूगेंउभ्यारेली ॥ ४ ॥ नपाहेपरतोनीउभापाठीमोरा ॥ नबोलेनिष्ठुरावचनकाहीं ॥ ५ ॥ तरीकोणीप्रीतीदेवाऋणानुबंधेंराखीतोआनंदेंबळीचेंद्वारध्वीकोंकापाईकूकायावाचामना ॥ जालापांडवांचावेळाइत ॥ ७ ॥ जेंजेंजयाआवडतेंतेंधरोनीसप ॥ पाववीसंकल्पसिद्धीत्यांचे ॥ ८ ॥ येकलायेकटुयेकेलेनीजीवें ॥ भक्ताचेंकरावेंसकळकाज ॥ ९ ॥ ऐसेभक्तअपारआहेभूमंडळी ॥ कीतीलागावळीअसेलत्याची ॥ १० ॥ म्हणोनीमाझ्याजीवीवाटेथोरखंती ॥ त्वासीतेंवीणवीतीयुगासुर्गा ॥ ११ ॥ भक्तांचेआवडीत्यजिलेंवैकुंठभूवन ॥ नित्यअमृतपानसवाटेगोड ॥ १२ ॥ अखंडआवडेसंतांचेसंगती ॥ बैसोनीयेकांतीघेतीवास ॥ १३ ॥ ऐसेंइहींचाळवीलेंवेथ्यावी ॥ आसुंचेघरगोसावीमूल

वीले ॥ १४ ॥ त्यासकळांहूनीपढीयंतादेवायेकूनामा ॥ भक्तीभा
वप्रेमादिल्हात्यासी ॥ १५ ॥

अभंग ४५.

तंवम्हणतीनारदमुनीपरियेसावीमाते ॥ सांगेनमीतुतेंसत्य
मानी ॥ १ ॥ हानिर्विकल्पदेवयेतसेरूपा ॥ करावयाकृपाभक्त
जना ॥ २ ॥ हाशरणांगतवत्सलुअनाथाकृपाळु ॥ भीरवीद
याळूब्रीदूजगीं ॥ ३ ॥ जोशब्दब्रम्हजनीता सकळविधीकर्ता ॥ ध
र्मीचापाळीतापक्षपाती ॥ ४ ॥ म्हणोनीजन्मकर्मेंअसंख्यातज
गीं ॥ केलीयाचीलागीनारायणें ॥ ५ ॥ अंबऋषीचेसोसले
गर्भवास ॥ राखीतोउदासबळीचेंद्वार ॥ ६ ॥ विकीलापाईकू
कायावाचामना ॥ जालापांडवांचामोलेवीण ॥ ७ ॥ गोकुळीं
नंदाची राखीलीगोधनें ॥ प्रीतीउच्छिष्टखाणेंगोळीयांचें ॥ ८
विघ्नपडेतेथेंआपणाबोढवी ॥ संकटीसोडवीमाझेम्हणोनी
९ ॥ सोडोनीअभिमाननीचकामेंकरी ॥ जालासेअधिकारी
दासत्याचा ॥ १० ॥ आज्ञावाहेशीरीजीवेंजतनकरी ॥ मानि
लीसोधरीजीवलगे ॥ ११ ॥ घेकअपमानीती दांवेवरीबांधीती,
उपहासकरितीहर्षमानी ॥ १२ ॥ केलेअपराधनेघेआपुल्या
चीत्तीं ॥ दूणावीतोप्रीतीनित्यनवी ॥ १३ ॥ ऐसेब्रम्हांडनायकू
देवासुरुरमणी ॥ हेत्याचीकरणीख्यातीजगीं ॥ १४ ॥ आम्ही
सकळभक्तयाचेपूर्णअंशू ॥ चरणीचारसूनामयासी ॥ १५ ॥

अभंग ४६.

तंवनीजगूजरूक्मआईपुसेपंढरीनाथा ॥ ठेउनीयांमाथाचर-
णावरी ॥ १ ॥ सर्वांहूनीपढीयंतेतेकायस्वामीयातें ॥ तेमूज-
नीरूतेंसांगास्वामी ॥ २ ॥ हेमाझ्याजीवींचीफेडावीआशंका ॥
ब्रम्हांडनायकाकृपाळूवा ॥ ३ ॥ नरंगेतुमचेंचित्तयोगीयांचें
ध्यानीं ॥ वैकुंठभूवनीप्रीतीनाहीं ॥ ४ ॥ तेथीचेसुखभोगस-
कळवीलासनावडतीउदासकवण्यागुणें ॥ ५ ॥ सायोज्यता

मुक्तीआपुलीदेऊनी ॥ ज्ञानीतेनिर्गुणीबुडवीले ॥ ६ ॥ त्याहु
नीजिवलगकोणतुम्हचेसखे ॥ जेत्याचेनीपैसुखेवेडावलेनी
॥ ७ ॥ चतुराननाऐसास्तवीताचतुरपणें ॥ अठराहीपुराणेंवे-
दच्यारी ॥ ८ ॥ परीतेहीउबगलीम्हणतीनेतीनेती ॥ शिण-
लीविवादतिसाहीजणें ॥ ९ ॥ ऐकोनीपंढरीनाथबोलेरुक्माई-
सी ॥ तूंकाबोनेणसीगुजमाझें ॥ १० ॥ कायावाचामनसर्वनिरं
तरी ॥ आहेनाम्यावरीलोभमाझा ॥ ११ ॥ ॥ ५ ॥

अभंग ५७.

जीवींचेंगुजगोप्यसांगेनतुतें ॥ ऐकएकचित्तेंमनोधर्मी ॥ १ ॥
आवडतेहेमाझेभक्तपरमसखे ॥ जेसबाह्यसारिखेसभेम
क ॥ २ ॥ त्यापरीसथोरनाहींमजदूजें ॥ मजत्याचेनीकामेंना
रूप ॥ ३ ॥ भक्तसर्वहीनोपदीयतेमाझीयाजीवा ॥ भक्तहा
वीसावाज्ञानीयांचा ॥ ४ ॥ भक्तमाझासुखाचाहोऊनीसुख ॥
भक्तअलंकारुवैराग्याचा ॥ ५ ॥ भक्तवोमाझीयाजीवींचेंनि-
ध्येय ॥ भक्तपरमप्रीयकुळदैवत ॥ ६ ॥ भक्तसंगेसुखेंवेंश्रांत
वीसावा ॥ भक्तमाझाठेवासर्वधन ॥ ७ ॥ भक्तहेमाझीयाप्राण
चेंभूषण ॥ भक्ततेनीधाननिक्षेपीचें ॥ ८ ॥ भक्तयशकीर्तीभ-
क्तसुखमूर्ती ॥ भेटेतरीपुरतीसकळकाम ॥ ९ ॥ भक्तमाझे
सर्वसुखाचाअधिकारी ॥ भक्ताचीयाघरीवस्तीमाझी ॥ १०
मजआणीभक्तानाहींवेगळीक ॥ ध्यावेसर्वसुखभक्तमाझे
भक्तेंनावघ्यावेंभक्तीरूपध्यावें ॥ भक्तेंमूखपाहावेंघडियेघडि
भक्तीह्रदयींमाझेचिंतावेचरण ॥ भक्तीआलिंगनद्यावेंमज ॥
धर्मअर्थकाममोक्षमुक्तीच्यारी ॥ देतांनधरीकरीभक्तमाझा ॥ १
॥ भक्तनमागेकाहींनघालीमजभार ॥ मजहूनीउदारभक्तमा-
झा ॥ १५ ॥ पत्रपुष्पफळजळतेसर्वभावें ॥ भक्तांचेंमजद्यावेंआ
मकली ॥ १६ ॥ जीवेंवाटपाहेकेव्हांभक्तयेतीआवडते ॥ तेमज
पंढरीयेतेसर्वभावें ॥ १७ ॥ तरीमीभक्ताचाकींभक्तआमचे ॥

सोईरेनीजावेंयेकमेक॥१८॥म्हणोनी नामयानें आर्तें थोरजीवा. जळोनीनवजावा दूरीकोठें॥१९॥

अभंग ४८.

तंव तेसकळीक आलेश्री प्रवत॥आनंदेंगर्जतनामघोष॥१॥ प्रेमउंचबळत अंतरीबोधले॥सप्रेमेंलोटलेचरणावरी॥२॥ त्यासूखाचाआनंदुनवर्णवेवाचे॥एवढेंभाग्यकैचेंबोलावया॥ ३॥आलिंगुनीदेवेंधरिलेंहृदयकमळी॥सादरसांभाळीकृपादृ ष्टी॥४॥श्रीसुखाचावासपाहतिवेळोवेळां॥झालायेकवेळा- आनंदाचा॥५॥मगउदारचक्रवर्तीज्ञानीयांचाराणो॥सांगत्री र्थांचामावोरुक्माईसी॥६॥केलाचंद्रभागेसंकल्पसंपूर्ण॥नो व्हावाउत्तीर्णसर्वभावें॥७॥क्षेत्रवासीद्विजसुशीळसदाचार, जेपुण्यसागरभूदेवत॥८॥ज्याचेनीदर्शनेंपापतापजाय॥ये शकीर्तीहोयचरणतीर्थें॥९॥तरीतेप्रार्थूनीयांआजोआणावे निजभूवना॥यावयाभोजनाभक्तीभावें॥१०॥तेणेंसकळकाम होतीलपरीपूर्ण॥ध्यावेंआशिर्वचनब्राह्मणानें॥११॥ तंवम्हणेरुक्माइब्रम्हांडनायका॥अक्षतसकळीकाघावीदेवा ॥१२॥सकळहीसिद्धीसिद्धअसतीसदोदीत॥करजोडोनीति ष्ठतसकळकाम॥१३॥मगहांसोनीपंढरीनाथबोलेकवतुकें॥ जीवलगाआइकविष्णुदासा॥१४॥पुढतीकवतूककरणेंतुज लागीं॥नामयासीवेगींकळलीरवूण॥१५॥ ॥छ॥ ॥छ॥

अभंग ४९.

केशवम्हणेनाम्यासुखाचेंनिधान॥देरेआलिंगनआवडल्या ॥१॥जिवलगाजवळूनीनवजेकोठें दूरी॥वाटेतुजअंतरीं घालावासी॥२॥नपुरेमाझेंआर्तीघेतांतुझेंसूख॥मजनित्य तुसीभूकवाटेथोरी॥३॥उत्कंठीतचित्तअखंडतुजकारणें॥तु जदेखित्यापारणेंहोयनयना॥४॥अनंतजन्माचाहाऋणा- नुबंधू॥तरीचमीनीवाहूनतुरेतूसा॥५॥तूंवोमजलागूनीदेह

कवतीद्ंधरे ॥ उग्रतप साधीलें जन्मोजन्मीं ॥ ६ ॥ त्यजोनी सर्व माया चित्त नीरोधीलें हृदयीं मज बांधीलें वश्य करोनी ॥ ७ ॥ तुज काय देई जें उतराई होइजे ऐसें न दीसे त्रिभूवनी ॥ ८ ॥ शरीर माणा ... देउनी बळीदान ॥ फेलें पैं निर्वाण भक्तराया ॥ ९ ॥ करावें म्यां दास्य आपुलें नीजांगें ॥ तुज तरी कांहीं न लगे देणें घेणें ॥ १० ॥ नामा म्हणे देवा तुम्ही दीनाचे कैवारी ॥ म्हणोनी मजवरी करीसी मोहो ॥ ११ ॥

अभंग ५०.

म ग भक्तजनवत्सल सुखसिंधू राशी ॥ निर्भर मानसी परमानं दें ॥ १ ॥ सरीसे सकळ भक्त घेऊनी पंढरीनाथ ॥ चालीले अहं नंद्याव यासी ॥ २ ॥ बाप तोकव तुर्की अनाथाचा नाथ ॥ भोगी था श्रीमंत रवेळु खेळे ॥ ३ ॥ तंव ते उदीत मान्य मान्यवंत ॥ दर्शनाचे आर्त होतें त्यासी ॥ ४ ॥ सकळ ही मीळोनी गेले कुरुक्षेत्रीं ॥ तंव आले कमळापती दर्शनासी ॥ ५ ॥ तेथें देखोनी यासकळ कांता मेळ ॥ केला ही जास कळा मणी पातु ॥ ६ ॥ म्हण सांडोनी देहबुद्धि निःसंदेह व्हावें ॥ कृपा करोनी यावें भोजनासी ॥ ७ ॥ पाळावें आपु ल्या दीधल्या सत्यवचना ॥ करावी वासना तृप्ती माझी ॥ ८ ॥ स्नान संध्या वीधी सारोनी समस्त ॥ यावें शीघ्र वर्तनें वेद्यासी ॥ ९ ॥ तेनी वालेदर्शनें तृप्त जाली मनें ॥ परीसोनी वचनें अमृतोपमु ॥ १० ॥ आम्ही तरी आश्रीत हें जाणा सत्य ॥ आशीर्वाद नित्य देतो तु म्हा ॥ ११ ॥ सर्व भाव आपून करावा सांभाळ ॥ स्वामी दीनदयाळ वीश्व बोले ॥ १२ ॥ तुह्मी महाराज राजराजेश्वर ॥ पाहावें नीरंतर हृ... हर्षी ॥ १३ ॥ तुम्हा ऐसा आदर नीरोप भक्तवत्सला ॥ दीला मान्यता वेदवचना ॥ १४ ॥ ... आपुली जतन सर्वे भावें ॥ साक्ष करोनी ... नाम्या ॥ १५ ॥

अभंग ५१.

... आतां तें भूत सकळ ही जीवकंद ॥ ... सुखसिंधु पंढरीराय ॥ १ ॥ हर्षे निर्भर चित्तीं आलें नीज भूदेवा ॥ सांगे वीसंवचना रुक्माई सी ॥

२ ॥ धन्य दिवस आजी जाला सोनीयांचा ॥ सोहळा भक्ता-
चा आरंभीला ॥ ३ ॥ प्रार्थिलें ब्राम्हण भोजना लागुनी ॥ येता
ती सारोनी स्नान विधी ॥ ४ ॥ आजी येकव तूं कृपा हावें अभि
नव ॥ हांसोनी यादेव बोलते झाले ॥ ५ ॥ तव म्हणे रुक्माई
अहो जी पूर्णकामा ॥ स्वामी मेघ:शामा रूपानीधी ॥ ६ ॥ त्या
चें पूर्व पुण्य आजी जालें फळोन्मुख ॥ पाहिले श्रीमुख चरण
युमच ॥ ७ ॥ तव ते नित्य नेम सारोनी आघुडे ॥ वेगीं द्विज आले राउ
ळा गणा ॥ ८ ॥ नमस्कारुनी देवें बैसवीले आसनी, पूजा चक्रपाणी
आरंभीली ॥ ९ ॥ चरण प्रक्षाळण गंध तुळसी माळा ॥ घातली पा
गच्यां ला म्हणान्या ॥ १० ॥ उजळोनी दीपक वोवाळोनी प्रीती ॥ मग
ते पात्र पंक्ती मांडीयेल्या ॥ ११ ॥ रत्नजडीत सकळांस कवणा चीत
ता ॥ पुढे सवर धंटेत पामाजी ॥ १२ ॥ विस्तारोनी वेगीं लिहुपे इच्छा ग ॥ सं-
कल्प श्रीरंगें सोडीयेला ॥ १३ ॥ मग देउनी आपोशान अमर सुजाम
णी ॥ प्रार्थीलें जोडोनी कर कमळ ॥ १४ ॥ म्हणे कवळो कवळो घ्या
वें नाम अच्युताचें ॥ भोजन भक्तांचें स्वरूप ॥ १५ ॥ ऐसें जेविले
आनंदे धाले परमानंदें ॥ सुखशय्ये गोविंदें समर्पीली ॥ १६ ॥ र
त्नावे दीपक उजळोनी आरती ॥ साष्टांग श्रीपती नमस्कारिलें १७
मग जोडोनी दोनी कर चीनवीती श्रीरंग ॥ म्हणे आजी चा प्रसंग
भक्त काळ ॥ १८ ॥ आह्मा तुह्मा भेटी जाल्या सख गोष्टी ॥ भरली
सकळ सृष्टी परमानंदें ॥ १९ ॥ अब येसं तुजन आमुचे सांगाती ॥
जेउ येका पाती सरिसे आम्ही ॥ २० ॥ म्हणोनी सकळीका पाचारी
लें देवें ॥ कव तूं कअव येपा हलीहीज ॥ २१ ॥ ब्रम्हादीक देव तिष्ठत
पाहति व्योमी ॥ वंचलों आह्मी भक्ती सुखा ॥ २२ ॥ सप्रेम देउनी
बुझावीला नामा ॥ ऐसें भाग्य आम्हा स्वप्नीं नाहीं ॥ २३ ॥ ॥ ५ ॥

अभंग ५९.

निवृत्ती ज्ञानेश्वर सोपान सांवता ॥ जनमीत्र पदीयंता जीवलगू ॥
आसंद सदामा विसोबा खेचर ॥ नरहरी सोनार आदिकरोनी ॥

॥२॥ बापआर्तबंधूकृपाळु दीनाचा ॥ अभिमान भक्तांचा नसो
डी कदां ॥३॥ चोखामेळा वका भक्तवत्सला लाडका ॥ तो बोलावी-
ला देखा आरोगणें ॥४॥ वैराग्याचा मेरु तो गोराकुंभारु ॥ आव-
डे तो डीगरु केशवाचा ॥५॥ ऐसे थोर सान सकळ भक्त राणे ॥ देवें आ-
रोगणें बोलाविलें ॥६॥ धूप आणि तुळशीच्या माळा ॥ पूजिले
सकळा देवरायें ॥७॥ तंव राही रखुमाई सत्यभामा सती ॥ विस्तारो-
नी आणिती विविध वाणी ॥८॥ शोभती भक्तमंडळी मध्यें वनमा-
ळी ॥ शोभे न भूमंडळी चंद्र जैसा ॥९॥ सकळां सुखी केवळ देतसे
नीज करें ॥ उच्छिष्ट पितांबरें सावरीतु ॥१०॥ त्या सुखाचा पारु दे-
खोनी वैकुंठी ॥ होते लुलुमी ठी सुखरोची ॥११॥ ऐसे ते भोजन जा-
लें खेळमेळे ॥ ब्रह्मरसें धाले सकळ भक्त ॥१२॥ तंव वीमानें आका-
शी दाटली सकळ ॥ करीती कल्लोळ पुष्पवृष्टी ॥१३॥ ते देखोनी वि-
जवर पडिले चिंतवणी ॥ म्हणती जाली पेंहाणी जिवी त्याची १४॥
नव्हे हा ज्ञान मार्ग न व्हे हें वैराग्य ॥ नवल भक्ती भाग्य आवडीचें १५
ये म्हणती हा पांडुरंग साचे ॥ येव्हढें भाग्य केंचें मानवीया ॥१६
हा नव्हे गुणिवंत क्रियाकर्मातीत ॥ यासी मायभिन्न काय घडे ॥१७॥
नाहीं यासी अपना हीं यासी पर ॥ नाहीं या आचार जातीकूळ १८
षड्र मार्ग संबंध नाहीं याच्या ठाईं ॥ विकल्पाचें नाहीं लवण
॥१९॥ कृपेचा कोंवळा सोयरा दीनाचा ॥ उदार या मनाचा लोभा-
पर ॥२०॥ आनुसरे त्याचे मायाजाळ तोडी ॥ वैसणें तें सोडी सं-
साराचें ॥२१॥ यानामयाची माता आम्हा तुम्हा देखता ॥ सिण
लीवेवा दूतांना नापरी ॥२२॥ नेदी तीच्या हाती घालला पाठीसी,
धरीला जी वैसी आज्ञा म्हणोनी ॥२३॥ देहा चावी सरुयाच्या त्या
च्या दर्शनें ॥ चरणाचें नीस्मरणें चित्त नीवे ॥२४॥ सुखगोष्टी यासी
केलीया एकांत ॥ तेणें पुरतसे अंत जन्ममरणाचा ॥२५॥ ऐसीया
वैवो लुणे ऐकोनी पंढरीनाथें ॥ दीधलें सकळीक मनें अभय दान २६
मना निजरूप दावीता झाला तयेवेळीं ॥ नामा हृदय कमळीं आलिं-

गीत ॥ २७ ॥ ॥

अभंग ५३.

नंबादिव्यरत्नमणीमस्तकींकीरीटी ॥ मळवटललाटींकस्तूरीचा
॥ १ ॥ मा[illegible] ॥ रविसावेटींकुंडलेंगोमटीं ॥ पाहातकृपादृष्टीनि
[illegible] ॥ २ ॥ मोमुंडडोकांचाठेवापूर्वपुण्यराशी ॥ वैकुंठनीवा-
सादेवरावो ॥ ३ ॥ वदननिर्मळवाहास्यस्मित वेल्हाळ ॥ दर्शनी
दलवीणतेजफांके ॥ ४ ॥ त्यासुखाचेअधिकारीभक्तसप्रेमळ ॥
हृदयींसर्वकाळहरीचेंध्यान ॥ कौस्तुभ वैजयंतीपदकउदयाव
री ॥ शोभतसाजीरीतुळसीमाळ ॥ ५ ॥ श्रीवत्सलांछनभीतीचें
भूषण ॥ चर्चीलेंचंदनसुंदरशामतनू ॥ ७ ॥ शंखचक्रकरीतेकर
कटावरी ॥ पीतांबरधारीजलदनील ॥ ८ ॥ समचरणस्वयंउभा
वीटेवरी ॥ रूळतीतोडरींदानवदैत्य ॥ ९ ॥ तेथेंदिव्यतेजब्रह्मां
डधवळलें ॥ प्रकाशलोपलेंदिग्मंडळ ॥ १० ॥ सकळसंतद्विजदे
खतीचतुर्भुज ॥ शंखचक्राबुजगदापाणी ॥ ११ ॥ कीटकीपक्षी
पशुपाषाणतरूवर ॥ देखतीद्विजवरविठ्ठलरूप ॥ १२ ॥ परमा
नंदेंवोथंबलेआनंदें ॥ भेदाभेदबोधवोसरोनी ॥ १३ ॥ येकावी
ण दूजेंतेथेंनदिसेपैआन ॥ नाहीआठवणदेहभावा ॥ १४ ॥ स
बाह्यकोंदलीअवघीविठ्ठलमूर्ती ॥ जेसुखाचीविश्रांतीयोगीया
च्या ॥ १५ ॥ प्रेमेंवोसंडतसकळभक्तजन ॥ देतीआलिंगनयकमे
का ॥ १६ ॥ हर्षेनिर्भरचित्तींआनंदेंगर्जती ॥ पावलेविश्रांतीसक-
ळहीज ॥ १७ ॥ ऐसाब्रह्मानंदसोहळाभोगावीसकळा ॥ आपुल्या
प्रेमळानीजदासा ॥ १८ ॥ करोनीसावधानवैकुंठीचाराणा ॥ नामा
घालीचरणावरीत्याच्या ॥ १९ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥

अभंग ५४.

बापभक्तीमीयपाहेरूपादृष्टी ॥ करीतसेंसुखगोष्टीज्ञाम्हणासी
॥ १ ॥ सर्वभावेंशरणसर्वकाळीभज ॥ तेहेभक्तराजसखेमाझे ॥
२ ॥ याचेनीउपकारेंदाटलोंसपूर्ण ॥ भक्तांपराधीनजालेंतेणें ॥ ३ ॥

निवृत्तिज्ञानेश्वर आणि हा सोपान ॥ हे मुमुक्षु मणी [illegible]
मूर्ती ॥ ४ ॥ सर्वभूतीं भजतो सर्वभावें सर्वथा ॥ केला पैं आपेल [illegible]
बुद्धी ॥ ५ ॥ हा जनमित्र जीवलग आमुचा सोयरा ॥ सांडीला संस
राचा वाकुनी ॥ ६ ॥ माझेनामीं दृढ परोनी विश्वास अखंड उदास दे
हभावीं ॥ ७ ॥ जीवा हो नी पदार्थ ता हा [illegible] तानिधीरसं
गतां नव लावयाचा ॥ ८ ॥ हृदयीं दासोनी आपुले नी हातें ॥ वा
पदी लाभा तेल पावया ॥ ९ ॥ बारा दिवसांचा हा मक [illegible] ॥ मा
यसांडीयेला वेणुनादीं ॥ १० ॥ म्हणावी तो माझा त्या दिवसा
पासोनी ॥ नेणें [illegible] चोंवीनी आणीक कांहीं ॥ ११ ॥ हा विसो
बा खेचर आणि हा नरहरि सोनार ॥ हा गोरा कुंभार [illegible]
भिष्ठ १२ ॥ समाधिस्थ सदा नांदतोनि [illegible] ॥ सबाह्य देख
त भजलागीं ॥ १३ ॥ [illegible] जाण आनंद [illegible] मा ॥ हा
माझा आत्मा आवडता ॥ १४ ॥ घरदार संसार त्यजीला म
जकारणें ॥ तोडीले पैं येणें मायाजाळ ॥ १५ ॥ चोखा [illegible]
[illegible] भक्त परम सखा ॥ वीसावा हो देखा प्राण माझा ॥ १६ ॥
त्यजूनी सर्वसंग येकवीध भावें ॥ अनुसरले जीवें माझे ठाई
॥ १७ ॥ ऐसे या भक्तांचे सांगतां उपकार ॥ आहेती बहुत फार
कल्पकोडी ॥ १८ ॥ त्या सकळांच्या चरणांचा रज रेणू माझा ना
मा ॥ भक्तिभाव प्रेमा दिधला त्यासी ॥ १९ ॥

अभंग ५५.

तंव ते भाग्याचे सागर विनवीती द्विजवर ॥ म्हणती तूं माहेर
जोडलासी ॥ १ ॥ [illegible] चाचीये गन्हा भासवेथा ॥ तोडावी
ममता प्रपंचाची ॥ २ ॥ नलगे मोक्ष मुक्ती नलगे धनसंपती ॥
देई सत्संगती जन्मोजन्मीं ॥ ३ ॥ वेदशास्त्र पठणें बहिर्मुख
मणें ॥ केला अभिमानें छळण बुद्धी ॥ ४ ॥ धिक् तो जाण पण
धिक् तो सन्मान नाही प्रेम लूण कळली तूझी ॥ ५ ॥ [illegible]
नी अभिमानें अंतरलों गा तेणें ॥ पूर्ण देहाभिमानें भूलोनी.

या ॥६॥ हेंसकळतुझीमाया कळलेंपंढरीराया ॥म्हणोनी
जन्मवायांगेले होते ॥७॥ अपराधाच्या कोडीघडली आम्हां ते
बांधिलीतूं तेंमायबापा ॥८॥ परीत्वांदिनानाथेंश्रीदत्तस
म्हणें ॥आम्हां तारीयेलेंपतीतासी ॥९॥ नकळेकाय हेंतसें
साम आसूचें ॥अनंतजन्माचेंपूर्वपुण्य ॥१०॥ तेआजि फळ
लेंतुझ्याच्या कृपादृष्टी ॥आनंद झाली भेटी संतजना ॥११॥ तु
जेंयतोडीलें माया मोहपाश ॥ केलापेंसोरस आपुलासरू
पीं ॥१२॥ तापत्रय बोणावावी सवीला अनुवचीता ॥ दीव्हें मे
मामृता जीवन आम्हां ॥१३॥ आतां सर्वकाळ आठवीहें ह
दीं ॥ यासंताचीयाभेदेनीरंतर ॥१४॥ प्रेमाचाजी व्हावाना
माची आवडी ॥ मग होत कल्पकोडी गर्भवासा ॥१५॥ करता
करवीता तूंची पैंयेक ॥ब्रम्हांडनायका सर्वगत ॥१६॥ आपुलें
स्वरूपनधरावें मानसीं ॥ निरवावेंसंतासीमाझे म्हणोनी ॥१७
तुझीयेदासा न यावें पैदास्यत्व ॥ नथाची वदीतचरणधुळी ॥
हेंचीव्रत तीर्थक्रिया कर्मआम्हां ॥ याचा नित्य प्रेमानाम यासी
॥१९॥

अभंग ५६

मगकृपेच्यासागरें भक्तजन करूणाकरें ॥ देउनीआलिंगन क
रेंनीवविलें ॥१॥ म्हणे सर्व ज्ञाना राया आत्मज्ञानदेवा ॥ सांगे
लअनुभवा तुझ्याप्रती ॥२॥ तेरूपअंतरीं धरावेंसर्वभावें ॥ ह
दयकमळिंबिंबेजत तत्क्रपा ॥३॥ नलगे तीर्थाटण वायाकुंटजा
ण ॥ नलगे अनुष्ठान करणें बहु ॥४॥ नलगती सायास करणें
उपवास ॥ धरावा विश्वास संतसंगीं ॥५॥ नलगे वज्रासनीं बै
सावेंनेहटीं ॥ नलगे गीरी कपाटीं करणें वास ॥६॥ नलगे उग्र
तपनाना मंत्रजप ॥ जेणें जाय पाप संतसंगें ॥७॥ नलगे उघ
डणें सारवा हाणें जरा भार ॥ नघाला वा पसर लोकाचारी ॥८
सर्वभावें करूणा जिव्हेनाम स्फूर्ती ॥ मनचेईल निवृत्ती आपेंआ
प ॥९॥ क्रीयाकर्मधर्म प्रेमें वीयास्वल्पदा करीतां आलावांटा

दीर्घदोषान्चा ॥ १० ॥ साधनावांचूनीमार्गसोपाजाण ॥ करावें
कीर्तनरामकृष्णा ॥ ११ ॥ सर्वकाळकथासंतांचेसंगती ॥ वाचे
नामकीतीसर्वकाळ ॥ १२ ॥ तोहाराजमार्गसर्वाहोनीचांग ॥
सदासंतसंगवाचेवानाम ॥ १३ ॥ संकल्पयाकल्पनधरं
मानसी ॥ मनोभावेंसंतासीशरणजावें ॥ १४ ॥ ज्ञानदेवम्ह
णेपुढतीतुम्हायेक ॥ सांगेन आणीक अनूभव ॥ १५ ॥ ५५ ॥

अभंग ५६.

परमांमृतसागरमंथूनीयांपुरता ॥ काढीलानवनीतज्ञानघ
ध ॥ १ ॥ त्यास्वरूपाचापारजाणताती वीरळे ॥ घेतातीगळाले
संतजन ॥ २ ॥ प्रेमाचेयेतारींवोगरूस्वरूपामृत ॥ हेंस्वरूपवस्तु
रितसेवाआधीं ॥ ३ ॥ हेंस्वरूपसेवितांपरमानंदधनी ॥ स्वरूपासं
तजनीकेलीपूर्ण ॥ ४ ॥ ज्ञानाचेंअंजनलेइलेसंतसज्जन ॥ मग
नीजनार्दनदेखतीसदा ॥ ५ ॥ नाहींभेदभिन्नसर्वब्रम्हयेक ॥
ब्रम्हांडनायकअनंतकोटी ॥ ६ ॥ दीपाचादीपकहृदयआत्म
ज्योती ॥ विश्वीविठ्ठलमूर्तीदेखतीसदा ॥ ७ ॥ हेंस्वरूपदिधलें
भक्तासीविश्रांती ॥ नामाचिमेरव्यातीपरमानंदें ॥ ८ ॥ पढतां
नाममंत्रब्रम्हचीअवघें ॥ पाहातांअनुभवेंवेदमतें ॥ ९ ॥ तें
हेंविठ्ठलनामवेदाचेंगव्हर ॥ जाणतीसाचारसंतजन ॥ १० ॥
पूर्वीअठ्ठावीसविठ्ठलनामजपत ॥ हापुंडलीकभक्तमहाबी
धी ॥ ११ ॥ उपडिलीमाळसभक्तिभावतारू ॥ विठ्ठलउच्चारकरू
लक्ष्मी ॥ १२ ॥ नलगतीसायासकरणेंउपवास ॥ विठ्ठलनामें
पाशतुटतीजाणा ॥ १३ ॥ आदीब्रम्हजळादउपनीसिद्धमुनी
तेंदिल्हेंमयोनीपुंडलीकें ॥ १४ ॥ केशवनामममंत्रनामयासीसां
गीतलें ॥ विस्तारोनीकेलेंमथनऐसें ॥ १५ ॥ ॥ ५६ ॥ ॥

अभंग ५७.

हेंवेदाचेंसारवैराग्याचेंजीवन ॥ चिदाकाशींचीरवूणपरमगुह्य
॥ १ ॥ जेंपरब्रह्मज्ञानगुह्यमोक्षसुखबीज ॥ सकळमंत्रराजमंगळ

निधी ॥ २ ॥ तेंयानामयाचें होतें हृदयकमळीं ॥ कृपा भूमंडळीं
प्रगट केली ॥ ३ ॥ तें हें विठ्ठलनाम साराचें ही सार ॥ कळयुगीं उ-
द्धार सकळजना ॥ ४ ॥ तें श्रवणाचें श्रवण मननाचें मनन ॥ जें
निजध्यासन निजध्यासाचें ॥ ५ ॥ जें विच्याराचें सार वृत्तीचा नि
र्धार ॥ स्वरूपसाक्षात्कार उघडा केला ॥ ६ ॥ जें भक्तिचें सौभाग्य
ज्ञानाचें आरोग्य ॥ शास्त्राचें चांग मथित नाम ॥ ७ ॥ नामापु
रतें येथें थोर नाहीं पैं आणीक ॥ जनासी तारक हें विवेक ॥ ८ ॥ जें
सकळ धर्म जन पवित्राचें पावन ॥ जें कां अधिष्ठान आनंदाचें
९ ॥ जें योगसिद्धीचें जीवन पीयूष ॥ जेणें पूर्ण आयुष्य कामनें
चें ॥ १० ॥ पुण्यपावन देवा भक्तांचें सोहळे ॥ सत्य सगळा हे आ
नंदाचे ॥ ११ ॥ भक्तिभावें याचें करितां श्रवण ॥ मग नाहीं देणें
गर्भवास ॥ १२ ॥ म्हणोनी कीर्तन करावें आवडी ॥ घ्यावी अर्थ
गोडी अनुभवें ॥ १३ ॥ नव्हे हें प्राकृत पाठांतर कवित्व ॥ उप
निषदर्थ तत्त्व ब्रम्हरस ॥ १४ ॥ येथें जाणीव शहाणीव न क
रावी सर्वथा ॥ न पाहावी योग्यता वित्पत्तीची ॥ १५ ॥ हे साती
कांचें धन मोक्ष संतजन ॥ ज्ञानदेवें पूर्ण ग्रंथ केला ॥ १६ ॥ ७ ॥

॥ श्रीपांडुरंगार्पणमस्तु ॥

समाप्त